

Förstudie om OS och Paralympics i Sverige 2030

Slutrapport

4 SVERIGES OLYMPISKA

Riksidrottsförbundet

Executive summary

The project team was tasked with investigating the fundamental conditions for hosting the Olympic Games and Paralympics in Sweden in 2030 and submitting a recommendation to the steering committee. Below is a summary of the project team's proposal, followed by the report from the preliminary study. We believe that if Sweden is to host the Paralympic and Olympic Games in 2030, the vision and legacy should be based on the following elements.

Vision and Legacy

The vision for the Olympic Games and Paralympics in Sweden is **the most sustainable games in history**, setting a new standard for the future in terms of ecology, social aspects, and economics. Sweden aims to offer a modern, engaging journey and sports celebration that inspires dreams and pushes boundaries for both the present and future generations.

The Games in 2030 will have a highly ambitious sustainability agenda striving to make it the most sustainable games ever seen. Hosting the games in Sweden could reduce CO2 emissions by 80-90 % compared to the average Winter Olympics and Paralympics.

- The Games will increase accessibility to sports and physical activity for children, youth, and adults, contribute to national health goals, and invest more in elite sports.
- Sweden will use the international stage to express values such as democracy, inclusion, accessibility, and solidarity while showcasing Swedish culture, nature, and innovation.

- The Games will be used as a driving force for sustainable development, inclusion, technological innovations, culture, and tourism.

Sports concept

- The sports concept takes its starting point in the great passion and knowledge in sports, culture, and events in Sweden. Existing, active, and well-functioning arenas, combined with world-class local organizing skills, will deliver Olympic and Paralympic Games that serve as a model for the future.

Economy

- A stable and sustainable economy that challenges old conventions will form the foundation of the 2030 project. The economy and future budget should serve as a model for future Olympics and Paralympics, enabling more countries to apply for and host the Winter Games.
- The ambition is for the economy to be based on secure and known conditions. By utilizing existing arenas, drawing from previous experiences of world-class events, and adopting a decentralized organization with clear but delegated

The project group's recommendation

Seven out of ten Swedes believe that Sweden should apply to host the Paralympics and Olympics in 2030 if Sweden can organize sustainable, democratic, and cost-effective games. The preliminary study shows that Sweden has the opportunity to not only host sustainable games but also the most sustainable games ever.

The Olympics and Paralympics also provide an opportunity for Sweden to demonstrate how a large sports event can thrive and inspire from a democratic context. The ambition is also to establish a new economic model for the games that enable more countries to host them in the future.

Therefore, the project team proposes to the steering committee that the preliminary study proceeds to step two with the IOC, involving ongoing dialogue. In step two, the following aspects need further elaboration:

- The economic calculation needs to be further detailed to establish a sustainable budget. The revenues need to be more clearly secured through dialogue with the IOC and the business community, while the costs need to be specified and ensured.
- A range of guarantees need to be put in place, either through agreements or declarations of intent. The recommendation is to initiate this work immediately since the guarantees involve the state, regions, municipalities, authorities, and the business community.

Suggestions for organization:

In step two, the project team proposes the activation of the SOC's Olympic Games company. The company can become a contracting party and engage consultants to ensure the efficient progress of the project. The timeline for step two is estimated to be a process from August to approximately November.

Sammanfattning

Projektgruppen fick i uppdrag att utreda de grundläggande förutsättningarna för att arrangera OS och Paralympics i Sverige 2030 och inkomma med en rekommendation till styrgruppen. Nedan sammanfattas projektgruppens förslag och därefter följer rapporten från förstudiearbetet.

Vision och legacy

Visionen för OS och Paralympics i Sverige är **tidernas mest hållbara spel** där en ny standard för framtiden sätts ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Tillsammans ska Sverige bjuda på en modern, engagerande resa och idrottsfest som inspirerar till drömmar och att flytta gränser för både samtid och kommande generationer.

- Spelen 2030 ska ha en mycket ambitiös hållbarhetsagenda och vara de grönaste spelen någonsin. Ambitionen är en reduktion av koldioxidutsläpp på mellan 80-90 procent jämfört med tidigare OS och Paralympics

- Spelen ska öka barn, unga och äldres tillgänglighet till idrott och rörelse, samt bidra till nationella hälsomål och en ökad satsning på elitidrott

- Sverige ska använda den internationella scenen till att ge uttryck för värderingar som demokrati, inkludering, • tillgänglighet, jämställdhet och solidaritet samt sprida bilden av svensk kultur, natur och innovation.

- Spelen ska användas som en motor för hållbar utveckling, inkludering, teknologiska innovationer, kultur och turism.

Idrottskoncept

- Idrottskonceptet tar avstamp i det stora engagemang och kunnande som finns runt idrott, kultur och evenemang i Sverige. Befintliga, aktiva och välfungerande arenor i kombination med lokal arrangörskunskap i världsklass ska leverera olympiska och paralympiska spel som blir en modell för framtiden.

Ekonomi

- En stabil och hållbar ekonomi ska utgöra basen i 2030-projektet.

- Genom att utgå från befintliga arenor, erfarenhet från tidigare arrangemang i världsklass och en decentraliserad organisation med tydligt och delegerat ansvar, är vi övertygade om att vi kan visa en trovärdig och balanserad budget.

Projektgruppens rekommendation

Sju av tio svenskar tycker att Sverige ska ansöka om att arrangera Paralympics och OS 2030 om Sverige kan genomföra hållbara, demokratiska och kostnadseffektiva spel.

Projektgruppen anser att förstudien visat att Sverige kan ha som ambition att genomföra de mest hållbara spelen någonsin. OS- och Paralympics blir också en möjlighet för Sverige att påvisa hur ett stort idrottsarrangemang kan blomstra och inspirera från en demokratisk kontext. Ambitionen är också att sätta en ny ekonomisk modell för spelen som möjliggör för fler länder att arrangera i framtiden.

Projektgruppen föreslår därför till styrgruppen att förstudien går vidare till steg två med IOK, löpande dialog. I steg två behöver framför allt dessa delar fördjupas:

- Den ekonomiska beräkningen behöver fördjupas ännu mer i detalj för att sätta en hållbar budget. Intäkterna behöver tydligare säkerställas bland annat genom dialog med IOK och näringslivet och kostnaderna specificeras och säkerställas.
- En rad garantier behöver komma på plats, antingen via avtal eller avsiktsförklaringar. Rekommendationen är att detta arbete påbörjas omgående eftersom garantierna involverar staten, regioner, kommuner, myndigheter och näringslivet.

Förslag till organisering

I steg två föreslår projektgruppen att SOK:s OS-bolag aktiveras. Bolaget kan vara en avtalspart och engagera konsulter för en effektiv framdrift av projektet. Tidslinjen för steg två uppskattas vara en process från augusti till november.

Förord

Olympiska och paralympiska spel engagerar och inspirerar idrottsintresserade och beslutsfattare världen över. I många fall ger spelen och framför allt resan före och efter bestående värden som positiva samhällsförändringar politiskt, i näringslivet, genom inkludering, för hälsa och för idrott samt för stolthet och sammanhållning i hela landet.

Paralympiska och olympiska spel skulle ge Sverige en världsarena som kan bli vår gemensamma katalysator för en positiv, stark och hållbar samhällsutveckling – en accelerator för hela Sverige i framtiden. Självklart ser vi inom den svenska idrottsrörelsen en fantastisk möjlighet att prestera på toppnivå och fira många medaljer, men vi vill också stimulera hela bredden och det ideella engagemanget i idrottsrörelsen. För vi vet, att vi tillsammans kan göra positiv skillnad för så många fler i samhället.

Vi har stor respekt för det omvärldsläge vi befinner oss i med krig, lågkonjunktur och energi- och klimatutmaningar. Samtidigt tror vi, att det är då man som land verkligen behöver något att samlas och enas runt. Det innebär inte att vi ska bortse från fakta men vi behöver ha modet och kraften att se möjligheterna i framtiden.

När svenska idrottare och lag lyckas internationellt samlas vi som nation runt historiska ögonblick. Vi klär oss i Sverige-tröjor, målar oss i blått och gult och viftar med svenska flaggor. Och oavsett ålder, kön, land eller stad kan vi samlas,

samtala och diskutera dessa prestationer. Stora idrottsögonblick hjälper oss att bygga Sveriges identitet, skapa gemensamma minnen och inspirera barn och ungdomar till stora drömmar.

Det har snart gått 30 år sedan Peter Forsbergs straff i OS i Lillehammer 1994 men fortfarande härmar barn och unga just den straffen när de tränar på hockeyrinkar runt om i Sverige. Nils van der Poel fick oss att njuta av skridsko på ett sätt vi inte gjort på 30 år. Nils visade att det är möjligt att gå en egen väg för att nå framgång men att det kräver mod och uthållighet.

I Peking skrev Sebastian Modin in sig i historieböckerna och blev Sveriges främsta vinterparalympier genom tiderna. Och Ebba Årsjö vann tre medaljer i Paralympics och blev känd för hela svenska folket nästan över en natt. Framgångarna gav henne en plattform att inspirera andra i och utanför pisten.

Tänk om prestationer som dessa utfördes i Sverige framför en jublande hemmapublik. Och tänk om tävlingarna bara var kulmen på en framgångsrik resa för laget Sverige. Att spelen blev en stor fest där vi som nation firar att vi tillsammans arbetat och nått gemensamma drömmar och visioner på en resa över sex år.

Ett OS och Paralympics i Sverige är ett projekt som behöver engagera alla delar av Sverige – idrottsrörelsen, civilsamhället, politiken, näringslivet och medborgarna.

Tillsammans ska Sverige välkomna världen och bjuda på en resa fram till den olympiska elden tänds och som kan brinna i många minnen och genom eget idrottande långt efter att den paralympiska elden slocknat.

Vår strävan är att göra de olympiska- och paralympiska vinterspelen till de mest inkluderande spelen någonsin, genom en nära samordning mellan det paralympiska och det olympiska för idrottens bästa. Vi vill göra det utan att göra avkall på respektive idrottsrörelser styrka och unicitet.

Förstudiens projekt- och arbetsgrupper, juni 2023, genom:

Åsa Edlund Jönsson, generalsekreterare Sveriges Olympiska Kommitté (SOK)

Bo Sköld, generalsekreterare Sveriges Paralympiska Kommitté (SPK)

Stefan Bergh, generalsekreterare Riksidrottsförbundet (RF)

Innehållsförteckning

1. Inledning

- 1.1 Förstudiens uppdrag
- 1.2 Bakgrund -- Sverige, OS och Paralympics
- 1.3 Ansökningsprocessen

2. Värden för idrotten och samhället

- 2.1 Varför OS och Paralympics i Sverige?
- 2.2 Sverige tar över facklan från Paris 2024
- 2.3 Tidernas mest gröna och hållbara spel
- 2.4 Legacy-effekter för idrotten och samhället
 - 2.4.1 Tidigare legacy-effekter
 - 2.4.2 Möjliga legacy-effekter i Sverige
- 2.5 Ett svenskt "pregacy"
- 2.6 Stockholm - Åre 2026

3. Idrottskoncept

- 3.1 Tänkta värdstäder

4. Ekonomi

5. Garantier och åtaganden

6. Väder och Klimat

7. Säkerhet

8. Hela Sveriges OS och Paralympics

- 8.1 Aktiva

9. Möten och opinion

- 9.1 Nationella möten
- 9.2 Internationella möten
- 9.3 Näringslivet
- 9.4 Opinionen – sju av tio är positiva

Bilagor

1. Inledning

Sverige har deltagit i samtliga vinter-OS sedan 1924 och tagit medalj varje gång. Det är en stark svit som bara fem andra länder i världen kan matcha. Trots det har Sverige aldrig arrangerat ett vinter-OS. Däremot arrangerade Sverige de första vinterparalympiska spelen 1976, i Örnsköldsvik. Totalt har Sverige deltagit i samtliga tolv Paralympics på vintersidan och tagit medalj varje gång.

Här följer en beskrivning av förstudiens uppdrag och bakgrund samt IOK:s nya modell för ansökningsprocessen.

1.1 Förstudiens uppdrag

I februari 2023 bildades en styrgrupp bestående av styrelserepresentanter från Sveriges Olympiska Kommitté (SOK), Sveriges Paralympiska Kommitté (SPK) och Riksidrottsförbundet (RF). Styrgruppen gav en projektgrupp, bestående av organisationernas generalsekreterare, i uppdrag att inleda en förstudie för att utreda om Sverige har möjlighet att stå värd för OS och Paralympics 2030.

Bakgrunden var Internationella Olympiska Kommitténs (IOK) uppdaterade ansöknings- och tilldelningsprocess och att inget värdland ännu tilldelats 2030.

Förstudien skulle belysa följande tre områden och en rapport lämnas senast första juli 2023:

- 1) Utred vision och legacy, idrottskoncept och ekonomi för OS och Paralympics 2030
- 2) Beskriv organisation och ekonomi om rekommendationen är att gå vidare till löpande dialog.

3) Presentera förslag till nästa steg.

Projektgruppen fick också i uppdrag att lämna statusrapporter i samband med samtliga organisationers årsmöten under våren.

För att genomföra uppdraget tillsatte projektgruppen tio arbetsgrupper med utpekade ansvarsområden. Varje arbetsgrupp innehöll representanter från de tre organisationerna. Förstudierapporten är baserad på arbetet som gjorts inom ramen för denna projektorganisation.

1.2 Bakgrund - Sverige, OS och Paralympics

Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) har i uppdrag att [verka för olympiska evenemang](#) i Sverige. Det kan vara olympiska spel, ungdoms-OS eller annan olympisk tävling.

Sveriges Paralympiska Kommitté (SPK) arbetar kontinuerligt för att utveckla kännedomen om Paralympics och lyfta fram framgångsrika idrottare som förebilder – en förutsättning för att öka intresset bland fler personer med funktionsnedsättning att idrotta på breddnivå. Men

också nyfikenheten hos fler att nå eliten. På så sätt ska vi få större och mer konkurrenskraftiga trupper, som leder till att

Sverige tillhör topp tio bland nationerna på Paralympics i medaljsammanhang.

Den svenska idrottsrörelsen har också som mål att fler internationella idrottsevenemang ska arrangeras i Sverige. I [Riksidrottsförbundets strategi för internationella evenemang](#) beskrivs hur dessa evenemang utvecklar, stärker och engagerar hela Sverige. Strategin visar hur evenemangen skapar glädje, gemenskap, tillväxt, arbetstillfällen, stolthet och stärker Sverige bilden utomlands. Målet är att Sverige ska vara världsledande i att arrangera hållbara internationella idrottsevenemang som skapar positiva arv.

Sverige har ansökt om att arrangera OS åtta gånger men bara stått som arrangör en gång, sommar-OS 1912. Då visade Sverige vägen till nya spel. För första gången deltog alla världsdelar, för första gången användes målfoto och inför OS trycktes en informationsbroschyr på flera språk för att välkomna alla gäster på bästa sätt. Solskensolympiaden 1912 blev en succé som också bidrog till att idrottsdörren öppnades för fler människor från olika samhällsklasser. Att göra idrotten tillgänglig för fler känns högst relevant och aktuellt även idag och en förhoppning med ett OS och Paralympics i Sverige 2030 är att utveckla barn och ungas kontakt med idrotten och sätta fler i rörelse.

fotograf. MATHIAS BERGELD//Bildbyrån 21

1.3 Ansökningsprocessen

2019 ansökte Sverige om vinter-OS och Paralympics 2026 men föll med 47–34 i den sista omröstningen mot italienska Milano Cortina. Sedan dess har Internationella Olympiska Kommittén implementerat en ny arbetsmodell för tilldelning av framtida OS-värdar där basen är Agenda 2020+5 och The New Norm. Två kommissioner arbetar med processen och kommer med en rekommendation till IOK:s Executive Board som i sin tur ger en rekommendation till IOK:s Session som fattar beslut.

I korthet handlar det om en process i tre steg:

1) Informellt utbyte. Interesseutbyte med IOK kring en vilja att ansöka om ett OS i framtiden. Utan förpliktelser från något håll.

2) Löpande dialog. Dialogfas där IOK stöttar ett land/städer/regioner i att utveckla ett koncept som är i linje med lokala utvecklingsplaner. Även denna fas är utan förpliktelser från något håll. För att gå till steg två krävs ett formellt brev från den nationella olympiska kommittén där man beskriver den tilltänkta staden/städerna/regionen samt ansöker om att få gå till löpande dialog.

3) Målinriktad dialog. Det är IOK:s Executive Board som beslutar om att bjuda in en eller flera kandidater till det tredje steget. Beslutet baserar sig på underlag som Future Host Commission presenterat efter utvärdering av underlaget "Löpande dialog".

Den nya modellen för ansökan ska ha flera fördelar jämfört med tidigare processer enligt IOK:

2024/2028 AND 2026 FUTURE HOST ELECTIONS SHAPED BY OLYMPIC AGENDA 2020

USE OF EXISTING / TEMPORARY VENUES

Paris 2024

95%

Milano-Cortina 2026

93%

Los Angeles 2028

100%

2026 BID BUDGETS

 -80%

Potential hosts for the 2026 Olympic Winter Games spent 80% less on their bid projects than cities/regions for 2018 and 2022

- Budgeten för ansökan minskar med 80 procent jämfört tidigare kampanjer.
- Aggressivt lobbyarbete, som tidigare kunde ha en osund etisk påverkan, undviks.
- Höga förväntningar som gav för många förlorare, undviks.
- Man undviker också att en bra kandidat som förlorat i slutet avstår att söka igen.

I tilldelningen av en värdstad/städer utgår IOK från flera strategiska delar och fundamentala principer:

- **Hållbarhet.** Exempelvis ska [organisationskommittén från 2030](#) och framåt behöva gå längre än den nuvarande skyldigheten att minska och kompensera koldioxidutsläpp som är direkt relaterade till deras verksamhet.
- **Mänskliga rättigheter.** Enligt IOK:s ["Strategic framework on Human Rights"](#) från 2022 ska IOK driva "best practice" för mänskliga rättigheter i valet av framtida OS-värdar.
- **Jämställdhet och inkludering.** [IOK](#) och [OCOg](#) ska arbeta för jämställda spel och accelerera arbetet med att hitta en balans även på ledarsidan.

Hållbarhet ska i alla delar präglade av olympiska och paralympiska spelen. IOK rekommenderar starkt att befintliga arenor ska användas.

Nya arenor ska inte byggas om det inte är i linje med regionala eller lokala existerande utvecklingsplaner. IOK uppmuntar också att hitta samarbeten utanför det egna landet om ett värdland saknar en särskild arena.

Detta fokus på hållbarhet slår nu också igenom på kommande OS. I Los Angeles 2028 pratar man om "radical reuse", vilket betyder att 100 procent av arenorna som ska användas under sommar-OS kommer vara befintliga eller temporära

byggnader. I Paris 2024 är motsvarande siffra 95 procent och i Milano Cortina 2026 är siffran 93 procent.

THE APPROACH – OVERVIEW

11

Kapitelsammanfattning

- Förstudien har fått i uppdrag att belysa följande tre områden: Utreda vision och legacy, idrottskoncept och ekonomi för OS och Paralympics 2030. Beskriva organisation och ekonomi om rekommendationen är att gå vidare till löpande dialog. Presentera förslag till nästa steg.
- IOK har implementerat en ny arbetsmodell för tilldelning av framtida OS-värddar. Det är nu en process i tre steg – informellt utbyte, löpande dialog och till sist målinriktad dialog.
- Hållbarhet ska i alla delar prägla de olympiska och paralympiska spelen. IOK rekommenderar starkt att befintliga arenor ska användas och uppmuntrar till att hitta samarbeten utanför det egna landet om ett värdland saknar en särskild arena.

2. Värden för idrotten och samhället

”Vi befinner oss på en plats där vi kan titta ut och se var idrottare under OS 1912 tävlade om medaljer. På andra sidan vattnet blev Fanny Durack, från Australien, den första kvinnliga vinnaren i olympisk simning. I Stockholm lever arvet från 1912 fortfarande och här finns en stor del av den mest aktiva befolkningen i Europa.”

Så öppnade Mariya Gabriel, dåvarande EU-kommissionär för innovation, forskning, kultur, utbildning och ungdomsfrågor, EU Sport Forum 2023 i Stockholm tidigare i år. Med dessa ord sammanfattade hon många av de värden som olympiska och paralympiska spel kan erbjuda idrotten och samhället. Fanny Duracks guldmedalj bröt ny mark inom idrotten och gentemot samhället blev idrotten en föregångare och en motor för ökad jämställdhet och lika villkor. Och i Stockholm finns den äldsta, i bruk varandes, olympiska stadion i världen

Som en del i förstudien har en arbetsgrupp jobbat med att identifiera vilka värden som OS och Paralympics 2030 skulle kunna medföra till idrotten och samhället i dag. Två frågor har återkommande berörts i arbetet och svaren på dessa utvecklas löpande i den kommande texten.

• *Varför vill vi ha Vinter-OS och Paralympics 2030 i Sverige?*

• *Vad kan och ska spelen bidra med i ett större samhälleligt perspektiv och inför framtiden?*

Ordet ”pregacy” dök för första gången upp ungefär sex år innan Guldkusten i Australien skulle arrangera Commonwealth Games 2018. Stärkta av eftermälet från OS och Paralympics i Sydney 2000 – som gett eko över hela världen som väldigt lyckade spel – ville man nu att också tiden fram till spelen (pre-) skulle innehålla positiva effekter för såväl idrotten som samhället.

I OS och paralympiska sammanhang är annars ”legacy” ett känt begrepp som handlar om vilken nytta spelen kan göra efter det att tävlingarna är avslutade. För svenskt vidkommande är det angeläget att både säkerställa att tiden fram till evenemangen, själva spelen och tiden efter präglas av positiva effekter för samhället och idrotten.

2.1 Varför OS och Paralympics i Sverige?

För att återknyta till 1912 där spelen på flera sätt lyckades sätta en ny standard, inte minst kopplat till jämställdhet, finns det även 2030 en möjlighet för Sverige att leda med hjälp av exempel och på ett trovärdigt sätt.

Arbetsgruppen för området Värden för idrotten och samhället har diskuterat några områden som skulle kunna undersökas närmare. Dessa är:

True games

Påverka Sverige positivt och ge mervärden under lång tid. Utgå ifrån värdeord till regionernas evenemangsstrategier, samt Stockholm, Åre/Östersund, Falun.

OS + Paralympics = SANT

Samlade spel där Paralympics och OS arrangeras samtidigt - på riktigt. Om vi även får ungdoms-OS 2034 vill vi arrangera de första paralympiska ungdomsspelen samtidigt.

Hållbarhet - social inkludering, tillgänglighet och aktiv livsstil

Efterlämna ett koncept för tillgänglighet som får användning i landet framåt och därtill förvaltar Agenda 2030-målen. Vi för även vidare/utvecklar de goda exemplen som kommit från moderna spel.

Ekonomi

”För Sverige i tiden...”

Vi gör detta för att det är bra för landet, vi ska tjäna på det. ”Välkommen till Sverige”

fotograf, Maxim Thore/bildbyrån

fotograf, JON OLAV NESVOLD /bildbyrån

Engagemang

Hela Sveriges evenemang. Tillsammans med bred förankring som ska gynna och engagera så många olika sektorer som möjligt - långsiktigt.

En övergripande sammanfattning av vad OS och paralympiska spel i Sverige 2030 kan ha som ambition att skapa är

- gemenskap, stolthet och delaktighet, för hela Sverige och för Idrottssverige.

För att klara detta ska spelen

- vara hållbara utifrån de tre perspektiven ekologiskt, socialt och ekonomiskt
- skapa partnerskap och samarbeta med företag, civilsamhälle och andra intressenter
- använda innovation och teknik för att främja en hållbar utveckling.

På detta sätt kan OS och Paralympics i Sverige 2030:

- stärka Sveriges roll som global förebild genom att visa på goda exempel och ta en ledande roll i internationella samarbeten
- vara en motor för utveckling inom hållbarhet, teknologi, turism och kultur hos alla destinationer och värdstäder/kommuner.

Sveriges starka ställning inom teknologi och digitalisering ska bidra till ett modernt OS och Paralympics där olympiska värden som respekt, vänskap och excel-

lens sprids och skapar engagemang över hela världen.

Lokalt, världsledande och nydanande

Senast Sverige arrangerade skid-VM i nordiska grenar var i Falun 2015. Då var det ett samarbete mellan VM-organisationen och ett lokalt företag, Tension, som skapade helt nya möjligheter att ta del av arrangemanget, över hela världen. Den officiella FIS Nordic World Ski Championships-applikationen 2015, Falun2015 Live, var en unik upplevelse som bjöd in världen till Falun. Med hjälp av innovativ 3D-teknik kunde följaren delta i skid-VM ur sin favoritåkares synvinkel. Det gick också att välja Live TV-kamera och uppleva konserter live från Falun2015.

När det snart är dags igen, 2027, är Tension återigen en viktig samarbetspartner, med ambitionen att ge publiken valmöjligheter som attraherar den unga betraktaren och som följer den typ av "on demand" konsumtion som blir alltmera vanlig. Inför skid-VM 2027 säger Magnus Björkman, VD för Tension, i ett pressmeddelande:

"Den individuella upplevelsen är det som bör ta plats där publiken känner att den själv väljer hur upplevelsen ska te sig, precis så som det är inom spelvärlden också. Där sätter du dina egna regler och spelar på det sättet du vill när du vill det. Det är med ett sådant fokus som Tension arbetar med innovationer och som vi skulle kunna använda för en ny, banbrytande upplevelse av ett skid-VM 2027."

Med Sveriges starka ställning inom teknologi och digitalisering är detta bara ett exempel som kan utvecklas och inkluderas i OS och Paralympics 2030.

Arrangörssamarbete

Det svenska konceptet vilar på erfarenhet och kompetens grundad i en vana att arrangera stora evenemang. Bland annat därför ska OS och Paralympics 2030 arrangeras i flera delar av landet, där det både finns personella resurser med kunskap, och de arenor som krävs för att genomföra tävlingarna. Där dessa inte finns tittar vi på vilka kamrater som kan hjälpa oss, och som har såväl den infrastruktur som krävs som den arrangörsförmåga som evenemangen kräver. Att skapa starka samarbetskonstellationer, mellan det lokala och det nationella, samt mellan Sverige och andra länder, är inte heller det något nytt. Då skid-VM genomförs i Falun 2027 är det en hel del i arrangemanget som redan är använt, i Trondheim 2025. På så vis blir investeringar gemensamma, hållbarheten ökar, och livslängden för såväl kunskap som hårdvara längre. Också livslängden hos funktionärer, volontärer, kan öka genom att arbeta mera hållbart. Därför har Falun 2027 ambitionen att ge en svensk och en norsk funktionär möjligheten att arbeta i team, både 2025 och 2027.

Världskommunernas framtidsvisioner

Vid en analys av de visioner som potentiella världkommuner och städer presenterar som sina framtidsvisioner kan några gemensamma ambitioner identifieras:

- **Hållbarhet:** Alla har en vision om att bli mer hållbara och minska sin påverkan på miljön. Detta inkluderar att främja miljövänliga transportalternativ, minska avfall och utsläpp, och främja användningen av förnybar energi.
- **Teknologi:** Framtidsvisionerna inkluderar användningen av teknologi för att förbättra livskvaliteten för invånarna och besökarna. Här återfinns att främja användningen av smarta hem och städer, att öka digital innovation och användning av artificiell intelligens och automatisering.
- **Turism:** Alla är populära turistdestinationer som strävar efter att behålla sin attraktivitet och locka fler besökare. Därför vill man förbättra turistupplevelsen genom att investera i infrastruktur och utveckla nya attraktioner och evenemang.
- **Kultur:** Destinationerna vill också främja och bevara sin unika kultur och historia, samtidigt som de ska utvecklas och förnyas. Därför vill man investera i kulturella institutioner, främja konst och kreativitet, och utveckla kulturella evenemang och festivaler.

2.2 Sverige tar över facklan från Paris 2024

”Paris 2024 har etablerat en ny modell för de olympiska och paralympiska spelen, och lovar att leverera ett ambitiöst, spektakulärt, universellt evenemang som är mer ansvarsfullt, mer hållbart, mer enat och mer inkluderande. Paris 2024 ger en unik möjlighet att ge kraft åt ett nytt socialt projekt.”

Paris2024 – Building the Legacy of the Games

I sin beskrivning av det planerade arvet efter spelen 2024 identifierar Paris2024 tre områden- arbete och ekonomi, miljö samt idrott och samhälle. Inom det första området, arbete och ekonomi, har man tecknat överenskommelser med fackföreningar och arbetsgivarorganisationer för att garantera ansvarsfulla och hållbara spel, genom en rad åtaganden. Dessa inkluderar att ge en viss del av upphandlingar och avtal till småföretag, bidra till arbetsmässig integration av utsatta grupper, investera i kompetensutveckling, samt att skapa goda arbetsvillkor.

När det gäller miljö siktar Paris2024 mot att halvera spelens koldioxidavtryck, samt att kompensera för en större andel utsläpp än vad spelen genererar. Spelen ska använda 95% befintlig eller tillfällig infrastruktur och i den mån någon anläggning ska byggas ska den också kunna användas efter spelen.

Området idrott och samhälle handlar mycket om att uppmuntra till ökat idrottande, genom till exempel samarbeten med lokala idrottsklubbar, olika evenemang med olympisk och paralympisk koppling, tillhandahållande av idrottsutrustning, tillgängliggörande av anläggningar. I skolorna genomförs en olympisk och paralympisk vecka samt initiativet 30 minuter fysisk aktivitet varje dag. Med detta som inriktning för Paris2024 och med tanke på att värdskapet för 2030 ska tillkännages i samband med OS i Paris 2024 torde en möjlig svensk vinkling kunna vara att Sverige tar vid där Paris-spelen slutar. Och tar ett liknande ansvar för vinterspelen, även om Milano-Cortina inträffar däremellan.

2.3 Tidernas mest gröna och hållbara spel

Klimatrapporter visar att Sverige kan erbjuda ett vitt och vintrigt OS och Paralympics 2030 men med hållbarhetsögon ligger fokus för spelen ändå på grönt.

Sverige har sedan länge en tätposition i världen när det gäller miljö och grön omställning men vinter-OS har också en historia där vikten av hållbarhet och miljö lyfts fram. Lillehammer 1994 märktes som de första gröna spelen och hade exempelvis hållbarhetsprojekt för att spara energi och natur.

IOK:s mål är att minska sina direkta och indirekta utsläpp med 30 procent till 2024 och med 50 procent till 2030, i linje med Parisavtalet. Dessutom ska [IOK kompensera mer än 100](#) procent av sina kvarvarande utsläpp genom sitt Olympic Forest-projekt.

För att ta positionen som världens mest hållbara spel måste Sverige därför jobba mot ambitiösa och konkreta gröna mål, samtidigt som OS och Paralympics ska vara ett inspirerande idrottsevenemang till glädje för idrottarna, svenska folket och världen.

Under förstudien har vi fått hjälp av en internationell konsultfirma för att göra en analys av historiska miljöavtryck i samband med vinter-OS och Paralympics, samt sätta tydliga men fullt genomförbara mål för resan mot 2030.

Hela rapporten finns som bilaga till förstudierapporten men sammanfattas här i korthet:

- Sverige har möjlighet att genomföra världens mest hållbara olympiska och paralympiska vinterspel 2030.
- Ett OS och Paralympics i Sverige kan, i ett ambitiöst scenario, minska koldioxidutsläppen med upp till 95 procent jämfört tidigare genomsnittliga vinter-OS och Paralympics.
- I ett mer konservativt scenario, som kan utgöra en fullt rimlig ambition, kan utsläppen för spelen i Sverige minska med 80 procent jämfört genomsnittet. Återstående utsläpp bör kompenseras i linje med IOK:s åtagande att kompensera mer än 100 procent av utsläppen.
- Skulle Sverige leverera en minskning på 90 procent, i linje med Science-Based Targets netto noll-mål, skulle evenemanget redan 2030 uppnå målen för 2050.
- Det finns en lång rad ledande, gröna svenska företag som kan bidra till den mest hållbara olympiska och paralympiska resan någonsin. Ett sådant samarbete skulle ge näringslivet en möjlighet att visa sina gröna produkter och ambitioner för världen. Samtidigt skulle företagen vara med och sätta Sverige högst upp på prispallen i olympisk och paralympisk hållbarhet, med en global standard som både nuvarande och kommande generationer kan vara stolta över.

Tre delar i Sveriges tänkta koncept för 2030 bidrar i huvudsak till minskningen av utsläpp:

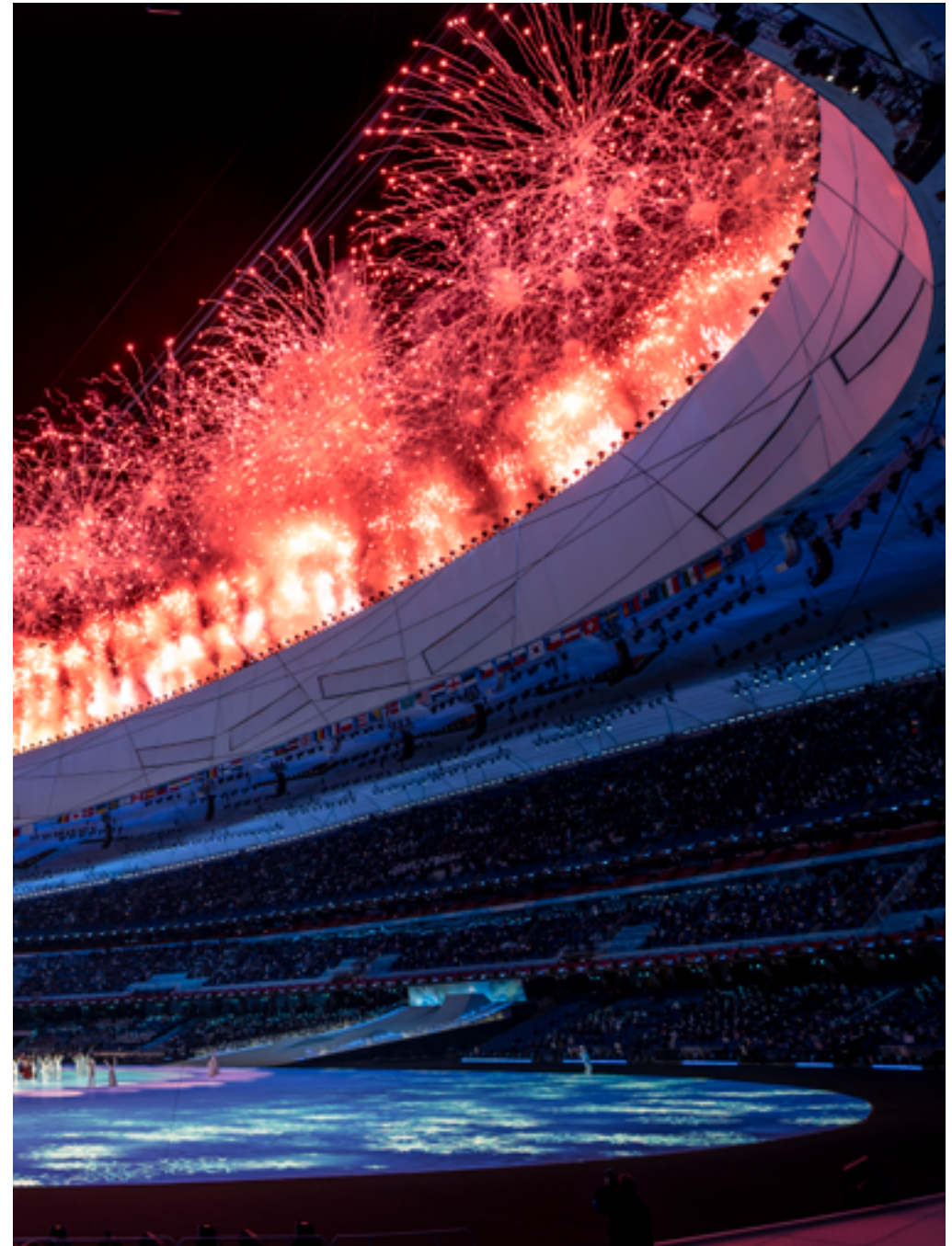
1. Byggnation. Byggnadsutsläpp kan minska med upp till 98 procent om Sverige endast har tio procent nybyggnation i samband med spelen och använder grönare material. Planen är att endast använda befintliga arenor och utifrån det perspektivet är nybyggnationen noll procent! Men vi tar höjd för bygge av temporära byggnader, exempelvis kontor- och mediafaciliteter och extra omklädningsrum och lägger tio procent i denna vågskål, för att ha en stor och god marginal. De eventuella, temporära byggnationer som behöver göras ska fokusera på att använda material med upp till 88 procent lägre koldioxidavtryck, exempelvis återvunnet stål och grön cement.

2. Transporter. Transportutsläpp inom Sverige kan minska med upp till 90 procent genom användning av marktransport utan utsläpp, exempelvis fordon som använder 100 procent förnybar el eller hållbart producerade biobränslen. Minskad flyganvändning, exempelvis genom att flytta 75 procent av flygtransporter till marktransporter samt en övergång till 50 procent biobränsle i flygen, bidrar också till utsläppsminskning.

3. El och övriga utsläpp. Utsläpp från el och värme skulle kunna elimineras med närmare 99 procent då Sverige har en ren produktion av el och fjärrvärme. Övriga utsläpp skulle kunna halveras. Exempelvis skulle den olympiska elden kunna brinna med biogas, återanvänd-

ning av textilier skulle kunna bidra liksom minskning av avfall.

Sedan 2020 är även stora delar av den svenska idrottsrörelsen och det svenska friluftslivet involverade i Mistra Sport and Outdoors, ett projekt med fokus på miljöfrågor inom idrott och friluftsliv, finansierat av stiftelsen Mistra. Genom projektet skapas ett lärande, där praktiker och idrottsledare möter forskare, identifierar utmaningar och problem, samt använder forskning och kunskapande till att finna lösningar. Med OS och Paralympics på hemmaplan skulle det fortsatta arbetet i Mistra Sport and Outdoors ha ett tydligt mål att sikta mot – världens mest hållbara OS och Paralympics, i Sverige 2030!

C. Björn Larsson Rosvall/TT

2.4 Legacy-effekter för idrotten och samhället

Det finns en del forskning som tittat på viktiga förutsättningar i arbetet fram till spelen som sedan kan bidra till att skapa en positiv effekt efter spelen. En som forskat på området är Rebecca Leopkey, från University of Georgia. Två relevanta områden från hennes forskning är att:

- **Främja samhällsengagemang:** Leopkey betonar att de olympiska spelen bör användas som en plattform för att främja samhällsengagemang och social inkludering. Detta kan uppnås genom initiativ som volontärprogram, samhällsevenemang och inkludering av lokala företag och leverantörer i evenemangsrelaterade aktiviteter.

- **Maximera ekonomiska fördelar:** För en positiv ekonomisk effekt rekommenderar Leopkey att värdstäderna prioriterar investeringar i infrastruktur och långsiktiga ekonomiska utvecklingsprojekt som kommer att gynna den lokala ekonomin även efter att evenemanget är över

Just infrastrukturella effekter är återkommande som många spels eftermäle. I och med att tonvikten för spelen nu är att använda redan befintliga arenor kan de infrastrukturella effekterna misstänkas bli begränsade. Dock finns här en möjlighet för värdstäder/kommuner att i kraft av OS-Paralympics besluta om att genomföra, och kanske tidigarelägga, planerade åtgärder som man kan ha nytta av också efter genomförda spel.

Paralympics kommer också att sätta ljust på samhällets tillgänglighet varför det blir en ypperlig möjlighet att lägga sig i framkant när det gäller anpassning av såväl anläggningar som transportmedel.

2.4.1 Tidigare legacy-effekter

När det gäller idrottsliga effekter är London 2012 och Sydney 2000 två positiva exempel som återkommer i litteraturen. Båda dessa visar på vikten av att kombinera ett värdskap för spel med andra satsningar. I sammanhanget bör nog även Norge nämnas, framför allt med tanke på landets enastående utveckling när det gäller elitidrott, och främst då på vintersidan, sedan Calgary 1988.

London 2012

Enligt en undersökning som genomfördes av Sport England 2012, visade resultaten att 1,4 miljoner fler människor i England började idrotta och motionera regelbundet efter London 2012. Denna ökning berodde på en rad faktorer, inklusive den positiva stämningen och engagemanget som omgav spelen och den ökade tillgängligheten till idrottsanläggningar och evenemang.

Ytterligare undersökningar har visat att London 2012 hade en långsiktig positiv effekt på deltagandet i skolidrott och ungdomsidrott i Storbritannien. Enligt en rapport från Youth Sport Trust från 2018, visade resultaten att 1,7 miljoner fler barn och unga deltog i timmen av skolidrott varje vecka jämfört med före London 2012.

Den brittiska regeringen hade en omfattande legacy-plan som inkluderade investeringar i skolidrott och gemensamma idrottsanläggningar, vilket anses starkt ha bidragit till ökat idrottande. London 2012 lämnade också ett kulturellt arv med en rad kulturella evenemang och utställningar som ägde rum bredvid idrottsevenemangen. Detta hjälpte till att främja landets kulturella turismindustri och öka medvetenheten om dess mångfaldiga konst- och kulturscen. Spelen sammanförde vidare människor från olika bakgrunder och uppmuntrade till gemenskap och engagemang, med en rad volontärmöjligheter och gemensamma evenemang. På så vis främjades en känsla av nationell stolthet och social sammanhållning, vilket fortsätter att vara ett varaktigt arv av spelen. När UK Sport 2022 publicerade "The value of events report" svarade fyra av fem briter att man är stolt över att Storbritannien arrangerar stora idrottsevenemang. Dessutom menade 70% att man påverkades positivt och blev gladare av att titta på eller besöka evenemangen.

Vad gäller idrottsliga framgångar är Storbritannien det land som visat den kanske mest anmärkningsvärda resultatutvecklingen av alla. 1996, innan de satsningar som idag stöttar brittiska olympier och paralympier, slutade Storbritannien och Nordirland på plats 36 i medaljligan med en enda guldmedalj. 2016 i Rio slutade man tvåa med 67 medaljer, varav 27 guld. I Paralympics har man kontinuerligt nått större framgångar genom historien, så här långt toppat med 147 medaljer i Rio 2016.

Sydney 2000

En undersökning från Sport Australia visade att deltagandet i idrott och fysisk aktivitet ökade efter Sydney 2000. Enligt undersökningen hade 59 procent av australierna över 15 år deltagit i någon form av idrott eller fysisk aktivitet under en vecka 2001, jämfört med 54 procent under 1999. Undersökningen visade också att 80 procent av australierna ansåg att de olympiska och paralympiska spelen i Sydney hade en positiv påverkan på landets självbild.

Australian Bureau of Statistics har visat att deltagandet i idrott och fysisk aktivitet fortsatte att öka efter spelen. Enligt undersökningen hade 65 procent av australierna över 15 år deltagit i någon form av idrott eller fysisk aktivitet under en vecka 2010–2011, vilket var en ökning från 59 procent 2001.

En faktor som, utöver eventuella olympiska och paralympiska effekter, kan ha bidragit till en ökning av idrottsdeltagandet i Australien efter Sydney 2000 var lanseringen av programmet "Active After-school Communities" (AAC) 2005. AAC var ett initiativ från den australiska regeringen för att öka deltagandet i idrott och fysisk aktivitet bland barn efter skolan. Programmet var baserat på framgångarna med "Olympic Education"-programmet som hade utvecklats för Sydney 2000 och innebar samarbete med lokala idrottsklubbar och frivilliga för att erbjuda gratis idrottsaktiviteter efter skolan.

Lillehammer 1994

I rapporten "Den norske toppidrottsmodellen – norsk toppidrott fram mot 2022" refereras två skäl till att man i Norge i slutet av 80-talet tyckte sig behöva ta ett nytt tag kring sin elitidrott. Dels de bristfälliga resultaten i Calgary 1988 (Norge kom hem från OS med fem medaljer och inte ett enda guld), dels att man skulle ha både olympiska och paralympiska spel på hemmaplan 1994. Det var helt enkelt nödvändigt att göra något ordentligt för att spelen på hemmaplan inte skulle bli en allvarlig besvikelse.

Ett första steg som togs i Norge var att skapa funktionen Olympiatoppen, 1989. Denna fick ansvaret att i samverkan med specialidrottsförbunden utveckla elitidrotten genom gemensamma satsningar, och prioriteringar av de som visade potential att nå världstoppen.

Långt senare, 1996, blev det aktuellt med förändring på organisatorisk nivå då Norska Idrottsförbundet, den Olympiska Kommittén och den Paralympiska Kommittén gick samman under en och samma styrelse. De båda kommittéerna inlemmades på så vis i Olympiatoppens verksamhet, i en gemensam organisationsstruktur.

Genom denna organisering har Olympiatoppen, som det uttrycks i Olympiatoppens strategiska plan 2023–28, det operativa ansvaret att utveckla norsk toppidrott. Satsningen på toppidrott sker genom landslagsmodellen, där specialförbunden har ansvar för sin toppidrott medan Olympiatoppen har det övergripande ansvaret för resultatutvecklingen,

sammantaget inom norsk toppidrott. Olympiatoppen genomför olympiska och paralympiska spel och andra "spel" (inom ramen för det olympiska och paralympiska).

I rapporten från 2013 menar utredarna att den gemensamma organiseringen var en viktig milstolpe för norsk idrott. Det som tidigare var tydliga skiljelinjer mellan topp- och breddidrott på organisationskartan raderades ut. Sammanslagningen fick också genomslag för norsk toppidrott: En tydligare koppling mellan bredd och topp bidrog till att stärka toppidrottens legitimitet. Det visade sig bland annat i form av ökade resurser för toppidrotten. Å andra sidan fanns också skyldigheter att bli en del av en större gemenskap. Med den nya organiseringen skulle även toppidrotten inkluderas i en gemensam värdegrund för idrotten, gällande både topp- och breddidrott.

Vidare innebar, enligt rapportförfattarna från 2013, sammanslagningen en ökad demokratisering av toppidrotten: Beslut som rörde toppidrotten lyftes upp och in i gemensamma styrande organ: Idrottsstämman ("stämman") och Idrottsstyrelsen ("styrelsen som arbetar mellan stämman"). Dels bidrog detta till att stärka toppidrottens förankring i den norska idrottens bredd. Å andra sidan, enligt rapporten, finns det säkert också några som skulle hävda att den nya modellen bidrog till att försvaga prioriteringen av toppidrotten.

I de senaste två vinterspelen har Norge vunnit medaljligan genom att bärga 39 (2018) respektive 37 (2022) medaljer där 14 respektive 16 var av den äldste valören. I Paralympics är motsvarande antal 8 medaljer i Pyeongchang 2018 (1 guld) och 7 (varav 4 guld) i Peking.

Paralympiska spelen

Det finns också många exempel genom historien på hur de paralympiska spelen bidragit till ökad tillgänglighet, såväl på idrottsarenor som i städers infrastruktur. Tillgänglighet är dock inte enbart en fråga om infrastruktur utan också om attityd. Barcelona 1992 anses av många än idag vara de bästa paralympiska spelen någonsin. Där hade spelen för första gången daglig direktsänd TV och tävlingarna ägde rum inför fullsatta arenor. Publiken kunde se tävlingarna gratis och köerna ringlade långa till idrotter där spanska deltagare fanns.

Hoppar man fram till London 2012 visar forskning att Paralympics medförde att en av tre briter ändrade sin attityd gällande funktionsnedsättningar. Sex år efter spelen befann sig en miljon fler personer med funktionsnedsättning i arbete. Två år innan spelen kunde mindre än en procent av den brittiska befolkningen namnge en paraidrottare. Efter spelen kunde 33% räkna upp minst fem idrottare med funktionsnedsättning.

Liknande effekter kan noteras även i Rio, Tokyo och även i Peking. Paralympiska mästerskap på hemmaplan förändrar attityder, och bidrar till att personer med funktionsnedsättning kommer i såväl arbete som i fysisk aktivitet.

När världens blickar vänds mot Paris 2024 är det en värdstad som flyttar barriärer och skapar nya standarder. Den paralympiska öppningsceremonin låter de aktiva paradera längs Champs-Élysées, för att ta emot folkets jubel vid Plaza de la Concorde.

2.4.2 Möjliga legacy-effekter i Sverige

För svenskt vidkommande är det angeläget att säkerställa att tiden efter präglas av positiva effekter för samhället och idrotten. Här följer möjliga legacy-effekter för några utvalda områden.

Katalysator för folkhälsa

Även om tidigare EU-kommissionären Mariya Gabriel konstaterade att en stor del av den mest aktiva befolkningen i Europa återfinns här är växande hälsoklyftor en av vår tids stora samhällsutmaningar. Det finns tydliga och växande skillnader i människors möjlighet att leva ett hälso- samt liv.

Forskare som studerat konditionsnivåer hos den arbetsföra befolkningen mellan 1995 och 2017 konstaterar att syreupptagningsförmågan över lag sjunkit med dryga 10% och andelen som klassas ha låg maximal syreupptagning närmar sig 50%. Den andel som själv uppger sig nå rekommendationen om minst 150 minuter i veckan av måttligt ansträngande fysisk aktivitet är drygt 60% och bland ungdomar är det, vid mätning, enbart pojkar på mellanstadiet som når upp till den dagliga rekommendationen fysisk aktivitet. Detta gäller dock bara på vardagar, och inte på helgen. Ett par elever i varje klass lever ett liv där de inte över huvud taget är fysiskt aktiva. Här är de socioekonomiska skillnaderna tydliga. De inaktiva har det ekonomiskt sämre ställt, har sällan en akademisk bakgrund, lever i en storstad och har ofta utländsk bakgrund. När det gäller personer med funktionsnedsättning är det nästan 40% som under det senaste året har varit

fysiskt helt inaktiv och denna grupp löper tio gånger så stor risk att uppleva dålig hälsa.

Samtidigt finns det i dag ett gediget forskningsunderlag om betydelsen av fysisk aktivitet och dess positiva påverkan på både fysiskt och psykiskt välmående. Ett OS och Paralympics i Sverige 2030 kan vara en betydelsefull katalysator för att inspirera och skapa förändring både hos individer och hos olika samhällsaktörer. Det skulle bidra till att nå Sveriges folkhälsopolitiska mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation till år 2048.

Ohälsa innebär inte bara lidande för den direkt drabbade individen utan medför också ökade kostnader för samhället. Världshälsoorganisationen, WHO, har räknat på vad bristen på fysisk aktivitet kostar olika länder, i form av sjukdomar och vårdkostnader som vi hade kunnat undvika om vi rörde oss mer. För Sverige kostar bristen på fysisk aktivitet 1,3 miljarder kronor per år, en hissnande summa.

De positiva effekterna av fysisk aktivitet går inte att ta miste på men minst lika viktigt är det sociala sammanhang som idrottsföreningar kan erbjuda. I föreningslivet finns gemenskap, glädje och möjligheten att skapa möten över olika typer av gränser. Med 3,3 miljoner medlemmar i 19 000 ideella föreningar skapas god hälsa och meningsfullhet för individen samtidigt som idrotten ger mervärden för samhället. För personer med funktionsnedsättning har idrottsrörelsen och idrott en mycket positiv betydelse för hälsan. Beräkningar

från Parasport Sverige visar också att det finns stora samhällsekonomiska vinster med att personer med funktionsnedsättning är mer aktiva, såsom upplevd hälsa, ökad arbetsförmågan och minskat behov av personlig assistans.

Idrottsrörelsens stabila och långsiktiga basverksamhet är en effektiv medicin mot ohälsa och utanförskap. Utöver idrottsrörelsens basverksamhet driver finns särskilda initiativ som syftar till att öka rörelse och förbättra folkhälsan, som *Rörelsesatsning i skolan och Idrottsklivet* (idrottsrörelsens intensifierade inkluderingsarbete för att nå fler barn och ungdomar som lever i socioekonomiskt svaga bostadsområden).

Att visa på direkta samband mellan olympiska och paralympiska spel i ett land och ökad idrottsaktivitet i en bredare befolkning är dock väldigt svårt. I stället verkar det som att det går att åstadkomma effekter med hjälp av en kombination av åtgärder. Herrarnas handbolls-VM 2023 är inte minst ett exempel på detta, även om det än så länge inte är möjligt att utläsa några långsiktiga effekter. En positiv faktor som, av Svenska Handbollsförbundet, lyfts fram efter mästerskapet är dock hur man i samband med evenemanget skapade initiativ i samverkan distrikt, föreningar och värdkommuner. Stockholms stad redovisar till exempel hur elever i årskurs 4 och 5 har bjudits in till Lilla VM, aktiviteter med fokus på handboll och rörelse för att inspirera till en hälsosam livsstil. På ett lekfullt sätt har eleverna fått prova på att skjuta, studsa och spela handboll. Projektet Framtida ledare är ett annat exempel. Det är en satsning i Stock-

holms handbolls-föreningar för att fånga upp och vidareutveckla ungdomar som är, eller vill bli, ledare för barn och unga. Båda projekten är delar i ett socialt hållbart projekt som Handboll Öst genomför med lokala handbolls-föreningar med stöd av Stockholms stad, som en del viktig del i stadens insatser inför och under handbolls-VM. Också i övriga värdstäder, Göteborg, Kristianstad, Jönköping och Malmö, gjordes liknande satsningar omfattande skolbesök och skolsamverkan, uppvisningar och prova på i samband med andra stadsevent, Lilla-VM som både besökte skolor och lät skolorna besöka VM-arenorna. Även parahandbollen var föremål för särskild uppmärksamhet och riktade satsningar. I samtliga fall var det ett antal olika initiativ och aktörer som samverkade för att skapa det goda resultat som summerades. Därför bör ett OS-Paralympics 2030 i Sverige innehålla en rad parallella satsningar, vilka det också behöver finnas utrymme för i den ekonomiska planen.

En tydlig elitidrottssatsning

Planerna för en förstärkning av stödet till elitidrotten, #elitidrott2030, har fått ett brett stöd från tre organisationers stämmor under våren. Fortsatt utveckling av projektet med de tre organisationerna i nära samverkan, samt tillsammans med SF, bör därmed vara högprioriterat. Finansiering för en förstärkt satsning behöver byggas in i OS-Paralympics projektet så att förbättrade förutsättningar för aktiva och för landslag, i riktning mot målen för elitidrotten kan bli verklighet. Detta bland annat eftersom rättigheterna för såväl SOK:s som SPK:s del kommer att tillfalla organisationsbolaget för spelen, efter ett beslut om att spelen tilldelas Sverige. Hur en effektiv organisering för stödet till elitidrotten skapas, tillsammans med ökade finansiella resurser därtill behöver därför ifrån början ingå i vad som ska utgöra effekter för idrotten i landet.

Engagemang och brobyggande

Till möjliga legacy-effekter hör också ett ökat engagemang och brobyggande i samhället. I Sverige är det ideella engagemanget starkt, men inte nödvändigtvis för samma saker och i alla samhällsgrupper. Genom medvetna satsningar i samband med OS och Paralympics bör det finnas möjligheter att involvera människor med olika bakgrund och i olika åldrar.

Enligt forskaren Rebecca Leopkey finns det studier som tyder på att idrottsdeltagande och engagemang i form av volontärskap som ledare eller funktionär verkligen kan påverkas positivt. I en studie av Chicagos kampanj 2016 – som

dock förlorade till Rio de Janeiro i omröstningen – visade forskningen hur man redan i ansökningsfasen lyckades inkludera grupper av människor som historiskt varit underrepresenterade i dylika sammanhang. Man höll möten i olika delar av staden för att få medskick gällande hur invånarna såg att OS och Paralympics skulle kunna vara till nytta för deras lokalområden. På liknande sätt skapade man ett ungdomsprogram som inkluderade och engagerade unga människor med varierande bakgrund. Även om ansökan inte räckte ända fram finns det stöd för att flera av dessa engagerande initiativ fortfarande har en positiv effekt.

Rebecca Leopkey nämner också hur stora idrottsevenemang inte längre har den dragkraft som det en gång hade på unga människor. Därmed bör möjligheten att åter-engagera barn och unga i det olympiska och paralympiska stå högt på agendan. Här finns ju till exempel en möjlighet att bättra på sina språkkunskaper, att lägga till en stark merit på sitt CV och att skapa sig ett internationellt utbyte.

Ekonomiska effekter

Att visa på ekonomiska effekter av stora evenemang är en erkänt svår uppgift. Enligt en rapport som utvärderade den ekonomiska effekten av Vancouver 2010, visade evenemanget en total ekonomisk nytta på 2,5 miljarder kanadensiska dollar och skapade över 45 000 arbetstillfällen. Samtidigt visar andra uppgifter att själva spelen inte alls genererade någon vinst, utan tvärtom en förlust på 223 miljoner kanadensiska dollar för den lokala organisatören, Vancouver Organizing

Committee (VANOC). Och det knepiga är att båda bilderna av evenemanget kan vara sanna.

Svenska evenemangs ekonomiska effekter

På närmare håll gjorde forskaren Robert Pettersson vid Mittuniversitetet en studie för att utvärdera de ekonomiska och socioekonomiska effekterna av alpina VM och skidskytte-VM, i regionen Jämtland våren 2019. Studien fokuserade på de sammanlagda effekterna på hela regionen och visar att evenemangen genererade betydande direkta ekonomiska effekter i häradet 250 miljoner kronor samt indirekta effekter på upp till 28,7 miljoner kronor i andra sektorer av den regionala ekonomin. Med direkt ekonomisk påverkan menas pengar som turister spenderar under evenemanget. Indirekta effekter relaterar till inköp av varor och tjänster av företag som serverar åskådare, deltagare och arrangörer under evenemanget. Inducerad påverkan är effekten som skapas som ett resultat av den extra inkomst (vinst och löner exempelvis) som är relaterad till arrangemanget och sedan spenderas i den lokala ekonomin.

Världsmästerskapen genererade enligt studien mellan 166 och 321 heltidsjobb som svar på efterfrågan från turister som besökte regionen. Studien visar vidare att lokalbefolkningen upplevde både positiva och negativa effekter av evenemangen. De positiva effekterna var ökad turism och därmed mer affärsmöjligheter för lokala företag, samt en känsla av stolthet över att vara värd för sådana stora evenemang. De negativa effek-

terna handlade om ökad trängsel och störningar, ökade priser på boende och livsmedel, samt en ökad belastning på lokal infrastruktur som vägar och kollektivtrafik.

Studien visar att lokalbefolkningen gav ett lägre stöd för evenemangen jämfört med besökarna. Detta kan delvis bero på att lokalbefolkningen upplevde mer av de negativa effekterna. Studien undersökte också hur idrottsliga resultat påverkade besökarnas intresse för tävlingarna. Här var det tydligt att lokala besökare, såväl från Jämtland som från övriga Sverige, såg idrottsliga framgångar som viktiga. Över 70% av de tillfrågade menade att så var fallet. Bland utländska besökare var siffran lägre.

Evenemangsnäringen i Sverige

Evenemangsnäringen i Sverige har blivit en viktig del av landets ekonomi. Det visar en rapport från Stockholms Handelskammare 2021. I normalläget sysselsätts 84 000 människor direkt medan ytterligare 39 000 personer har jobb som på något sätt är kopplade till näringen. Evenemangsnäringen bidrar, enligt Handelskammarens rapport, med 84 miljarder kronor, motsvarande 1,7 procent av BNP, till samhällsekonomin. Stockholm är den största motorn i detta, men rapporten visar också att enskilda evenemang även på små orter kan ha väldigt stor betydelse för den lokala arbetsmarknaden och ekonomin.

foto: Petter Arvidsson, Bildbyrå

Ett antal branscher har nytta av evenemang i Sverige. Många företag fungerar som underleverantörer, handel stimuleras med hjälp av de besökare som evenemangen genererar och hotell och restaurang får värdefulla tillskott. Inom denna servicenärning får många unga sina första jobb och för flera blir det en värdefull möjlighet att lära sig språk.

2.5. Ett svenskt "pregacy"

Arbetet med att skapa positiva effekter för samhället och idrotten bör starta snarast möjligt och sikta på att ha ett antal hållplatser längs vägen. Några av RF:s idag kända VM och EM, på seniornivå, från 2024 fram till 2030 är följande:

2024

7–15 december: VM Innebandy herr, Malmö

2025

9–25 maj: VM Ishockey herr, Stockholm och Herning Danmark

2026

EM Handboll herrar, (tillsammans med Danmark, Norge) Malmö och Kristianstad

2027

Skid-VM, Falun, feb-mars

2028

EM Handboll damer, (tillsammans med Danmark, Norge)

Till dessa kan läggas SM-veckor sommar och vinter och evenemang av breddkaraktär så som [Olympiadagen](#), [Idrottens Dag](#) samt samverkan med skolan så som [OS i skolan](#) och [Rörelsesatsning i skolan](#). Även juniormästerskap kan förstås fungera som en del i resan. På vintersidan är Sverige en återkommande arrangör av såväl mästerskap som världscup och

motsvarande. I den absoluta majoriteten av idrotterna på det olympiska respektive paralympiska programmet kommer Sverige att arrangera stora event mellan nu och 2030.

Kompletterande initiativ

Som tidigare nämnts tyder forskning på att spel på hemmaplan behöver kompletteras med satsningar riktade mot utvalda grupper för att nivån av fysisk aktivitet ska påverkas positivt. Samtidigt finns en rad sådana initiativ redan.

Rörelsesatsningen i skolan är ett sådant exempel där inte mindre än 1 160 skolor i 203 kommuner medverkat under 2022. Skolorna har samverkat med 901 idrottsföreningar med verksamhet inom 64 idrotter. Sedan starten 2019 har antalet skolor fördubblats medan antalet medverkande kommuner ökat med närmare 50 procent.

Även om nuvarande satsningar är framgångsrika i sin befintliga form är det inte osannolikt att de skulle få ännu mera spridning och att intresset skulle bli större om de också hade en tydlig olympisk och paralympisk koppling.

2.6 Stockholm - Åre 2026

I kampanjen för Stockholm-Åre 2026 lyftes 13 punkter fram gällande värden för idrotten och samhället. Vilka av dessa som kan eller ska användas också för 2030 bör diskuteras, inte minst i ljuset av det förändrade konceptet. Ambitionen 2026 var att:

1. Främja förbättrad folkhälsa genom initiativ som ökar deltagandet i sport och fysisk aktivitet. Inriktat på alla åldrar, men med fokus på barn och unga samt de som för närvarande är inaktiva.

2. Sprida kunskap om vikten av deltagande i idrott och fysisk aktivitet samt stärka övergången från deltagande till elit.

3. Erbjuder tillgänglighet för alla genom utveckling av arenor.

4. Utveckla nya flerfunktionsarenor på is och nordiska skidarenor för långsiktig nytta.

5. Stärka partnerskap mellan offentlig och privat sektor genom närmare samarbete mellan offentlig sektor, idrottssektorn, civilsamhället och företag.

6. Långsiktigt utveckla humankapital och ekonomi genom att skapa tusentals lokala arbetstillfällen.

7. Utveckla lokal stolthet och maximera sammanhållningen genom att använda de olympiska och paralympiska värdena för att förena och stärka Sveriges mångkulturella och mångreligiösa befolkning.

8. Konkreta åtgärder för den paralympiska rörelsen. Öka deltagarmöjligheterna för personer med funktionsnedsättningar genom specifika initiativ och marknadsföringskampanjer.

9. Höja ribban när det gäller hållbarhet för värdländer genom att arrangera de mest hållbara spelen någonsin.

10. Leverera unik olympisk forskning för att gynna framtida olympiska spel och framtida värdstäder.

11. Stärka varumärket för Sverige, Stockholm och andra värdorter. Samarbeta nära med lokala turistorganisationer för att leverera och sedan bibehålla en betydande tillväxt inom turistindustrin.

12. Förbättra Stockholms roll på den internationella arenan genom att använda OS för att marknadsföra Stockholm som en ledande tankesmedja och främja de olympiska värdena nationellt, regionalt och internationellt.

13. Anpassa till nationella och kommunala utvecklingsstrategier.

Kapitelsammanfattning

- Sverige kan och ska genomföra de mest hållbara olympiska Spelen genom tiderna. Vi vill skapa en internationell modell för ett inkluderande och hållbart evenemang samt ekonomiskt, socialt och miljö-/klimatmässigt.
- Sverige kan använda den internationella scenen för att ge uttryck för värderingar som demokrati, inkludering och solidaritet samt sprida bilden av svensk kultur, natur, kvalité och innovation.
- Spelen ska användas som en motor för utveckling inom hållbarhet, inkludering, teknologi, kultur och turism för alla värdkommuner och destinationer.
- Spelen ska, tillsammans med samtida initiativ, öka barns, ungdomars och äldres tillgänglighet till idrott, rörelse och gemenskap genom lokala olympiska och paralympiska aktiviteter, varje vecka i hela Sverige.
- Svensk idrott ska inför spelen engagera idrottsrörelsen genom att göra en unik och långsiktig satsning på unga ledare och unga aktiva. Spelens ekonomiska överskott ska utveckla satsningen i nästa steg.
- Gruppen har också diskuterat hur effekterna av ett OS och Paralympics 2030 skulle kunna förlängas ytterligare, ge större effekter också för sommaridrotter samt ge kvarvarande, positiv påverkan på inkluderingen av idrott för personer med funktionsnedsättning. En möjlighet till detta skulle vara att Sverige erbjuder sig att arrangera ett gemensamt och integrerat Ungdoms-OS och Paralympics på sommarsidan 2034, uppdelat på några ställen i landet.
- Idrotten kan och vill spela en viktig roll inom flera av de 17 mål för hållbar utveckling som finns inom Agenda 2030. I detta kan ett OS och Paralympics på svensk mark utgöra en katalysator som kan bidra till en utveckling som behöver till, för Sverige och för världen.

3. Idrottskoncept

Vinter-OS är ett av världens fem största idrottsevenemang och tillsammans med Paralympics skulle mästerskapet vara en stark marknadsförare av Sverige under många år. I [en extern rapport](#), beställd av RF, om idrottsevenemangens samhällsnytta lyfts följande fram:

”Megaevenemang har potentialen att generera mycket stora direkt-ekonomiska effekter. De marknadsför platsen väl och kan därmed leda till lokal stolthet och framtida turism och investeringar utifrån”.

OS och Paralympics i Sverige 2030 ska byggas på ett nytt ansvarstagande värdskap. Evenemanget ska vara en plattform för innovation och hållbarhet och bygga ett arv som lever långt efter spelens slut.

Det är därför vi tar fasta på befintliga arenor och arrangörskunskap i världsklass när vi bygger idrottskonceptet för 2030.

Sverige är ett erkänt skickligt arrangörsländ av tävlingar, evenemang och mästerskap. **Bara under 2023 arrangeras närmare 40 internationella idrottsevenemang** i Sverige på senior- och juniornivå. Utöver detta tillkommer tusentals tävlingar i nationella ligor.

På vintersidan har Sverige stått värd för en lång rad världsmästerskap med stor framgång. **Här är några exempel:**

- Sverige har arrangerat ishockey-VM för herrar elva gånger och kommer stå ar-

rangör igen 2025. Utöver det har Sverige också arrangerat VM för damer och 2023 och 2024 arrangeras dubbla junior-VM i Sverige.

- Sverige har arrangerat konståknings-VM tolv gånger, senast 2021 i Stockholm.
- Skid-VM har avgjorts sex gånger i Sverige. Fem gånger har Falun stått värd, senast 2015 och nästa gång blir 2027.
- 2019 arrangerades VM i skidskytte i Östersund. Det var femte gången VM avgjordes i Sverige.
- 2019 arrangerade Sverige också VM i alpint i Åre. Det var tredje gången Sverige stod som värd för alpina-VM. 2021 avgjordes också skicross-VM i Idre.
- Curlingen har haft dubbla mästerskap i Sverige inom ett halvår. I november avgjordes EM i curling i Östersund och i april VM i curling i Sandviken.
- I Östersund avgjordes också para-VM i längd och skidskytte i januari 2023 och 1976 arrangerade Sverige Paralympics i Örnsköldsvik.

Hållbarhet och fokus på befintliga arenor är tydliga och centrala ingångsvärden för OS och Paralympics i Sverige 2030. Instruktionen från IOK har också varit att lägga fokus på ordinarie sporter på OS-programmet i detta skede. Förstudien har därför utgått från 2026-programmet, men ej inkluderat skidåkning som

är en ny sport adderad av arrangören, när förstudien tittat på lämpliga platser för tävlingarna.

Vinter-OS består av sju sporter:

- Bob: bob och skeleton
- Curling
- Skidskytte
- Ishockey
- Rodel
- Skridsko: konståkning, speedskating och short track
- Skidor: alpint, freestyle, snowboard, längdskidor, backhoppning och nordisk kombination.

Vinter-Paralympics består av sex sporter:

- Paracurling/rullstolscurling
- Paraishockey
- Paraalpint
- Parasnowboard
- Paralängdskidor
- Paraskidskytte

Totalt ska minst 113 events avgöras 2030. I de allra flesta fall har Sverige såväl befintliga arenor som arrangörskunskap på allra högsta nivå för dessa tävlingar. Efter en första inventering av tänkbara arenor har förstudien valt att titta mer fokuserat på några av de orter som huserar svenska nationalarenor. Skälet till att fler orter inte är aktuella i detta läge beror på en rad saker, bland annat:

- Säkerhet. Ju fler orter och arenor desto högre kostnader för säkerhet.
- Media. Ju fler orter och arenor desto högre kostnader för media, framför allt tv-produktion.
- Konceptet. Enligt nuvarande förslag är OS- och Paralympics spritt på fyra regioner samt ytterligare, minst, ett land. Avgörs tävlingarna på ännu fler platser finns en risk att spelen uppfattas alltför utspridda.

3.1 Tänkta värdstäder

Totalt ska minst 113 events avgöras 2030. I de allra flesta fall har Sverige såväl befintliga arenor som arrangörsskunskap på allra högsta nivå för dessa tävlingar. Efter en första inventering av tänkbara arenor har förstudien valt att titta mer fokuserat på några av de orter som huserar svenska nationalarenor. Skälet till att fler orter inte är aktuella i detta läge beror på en rad saker, bland annat:

- **Säkerhet.** Ju fler orter och arenor desto högre kostnader för säkerhet.
- **Media.** Ju fler orter och arenor desto högre kostnader för media, framför allt tv-produktion.
- **Konceptet.** Enligt nuvarande förslag är OS- och Paralympics spritt på fyra regioner samt ytterligare, minst, ett land. Avgörs tävlingarna på ännu fler platser finns en risk att spelen uppfattas alltför utspridda.

Stockholm

Stockholm är en modern huvudstad med stor och god förmåga att välkomna både nationella och internationella gäster. I Stockholmsregionen finns arena-, boende- och transportkapacitet för tusentals människor. Stockholm är också en mycket van evenemangsstad. Hälften av alla evenemang i Stockholm är idrottsevenemang och då har vi ändå inte räknat med stora idrottsevenemang i form av seriespel i fotboll och ishockey.

2019, innan pandemin, hade Stockholm 15,3 miljoner gästnätter och var den 13:e

mest besökta destinationen i Europa. 2030 är Stockholmsregionen tänkt som huvudort och isstad. Här är tanken att OS ska avgöras i ishockey, curling, konståkning och shorttrack. Under Paralympics ska parahockey och rullstolscurling avgöras här.

Stockholmsregionen är tänkt för både OS och Paralympics.

Arenor som är aktuella är:

- Friends Arena (Solna)

- Avicii Arena (Stockholm)
- Tele2 Arena (Stockholm)
- Scaniarinken (Södertälje)

Utöver dessa arenor kommer ytterligare arenor att komma i anspråk, företrädesvis som träningsarenor men vissa arenor kan också vara tänkbara som tävlingsarenor.

Falun

Falun är en aktiv kommun precis som landskapet Dalarna. Här lever och andas man i mångt och mycket idrott och i Falu kommun finns en mängd idrottsanläggningar. Falun står årligen värld för internationella skidtävlingar och varit värd för fyra stycken VM i de nordiska grenarna. Dalarna välkomnar också årligen tiotusentals människor till Vasaloppsveckan. I Dalarna står idrott och idrottsevenemang i fokus, både gällande bredd och elit, nationellt och internationellt. Ishockeyn är också en viktig del med elitlag i både SHL och SDHL.

[Dalarna är idag Sveriges fjärde största besöksregion](#) och målet 2030 är att vara norra Europas ledande och mest attraktiva destination som erbjuder välkomnande och äkta upplevelser året runt. Besöksnäringen i Dalarna är en viktig basnäring med en omsättning på över sju miljarder.

Falun är tänkt som ort för OS. Planen är att grenarna inom nordisk skidåkning, det vill säga längd, backhoppning och nordisk kombination, ska avgöras här.

Arena som är aktuell är:

- Lugnet. Sveriges nationalarena för längdskidor och backhoppning.

Östersund

I Östersund är idrott och evenemang en central del av vardagen. Här arrangeras årligen världscuptävlingar i skidskytte och staden har nyligen stått värd för bland annat EM- och VM tävlingar i curling, U18- VM i ishockey, Para-VM i längdskidor och skidskytte och internationella tävlingar i Paraishockey. Här ligger [Nationellt Vintersportcentrum](#), Sveriges olympiska testcentrum för vinterridrott som även är världsledande inom skidforskning. Runt om i kommunen finns en mängd idrottsanläggningar som är navet för den organiserade idrotten men även till glädje för de många motionsutövarna. Vintersport är en naturlig del av Östersunds DNA men här finns också ett aktivt idrottsliv på hög nationell nivå inom basket (dam och herr), ishockey och fotboll.

Till Östersund kan man resa med tåg och flyg. Flygplatsen ligger en dryg mil utanför Östersund.

Östersund är tänkt som ort för både OS och Paralympics. Här ska skidskyttet avgöras under OS och under Paralympics är arenan planerad för längdskidor och skidskytte.

Arena som är aktuell är:

- Östersunds skidstadion. Sveriges nationalarena för skidskytte.

Åre

Åre är Sveriges största fjäll- och alpin-sportort. Varje år [besöker runt 450 000 turister Åre](#) där antalet bofasta bara är 1400 personer. Åre har en mycket välutvecklad turistnäring med över 30 000 sängplatser i hotell, stugor med mera och man tar sig hit hållbart med tåg som rullar rakt in i byn. För långväga gäster går det att ta sig hit via någon av de närliggande flygplatserna, Varenas i Trondheim eller Åre/Östersund Airport i Östersund.

I Åre ligger Sveriges alpina nationalarena som stått värd för både världsmästerskap och över 90 världscuptävlingar.

Åre och Duved, som sedan 1985 ingår i [Åres](#) turistdestination med [tillhörande lift- och pistsystem](#), är tänkt ort för både OS och Paralympics. Här ska alpint, freestyle (puckelpist, skicross, hopp) och snowboard avgöras under OS och under Paralympics tävlingar i paraalpint och parasnowboard.

Arena som är aktuell är:

- Åre och Duved. Sveriges nationalarena för alpin skidåkning.

Övriga sporter och orter

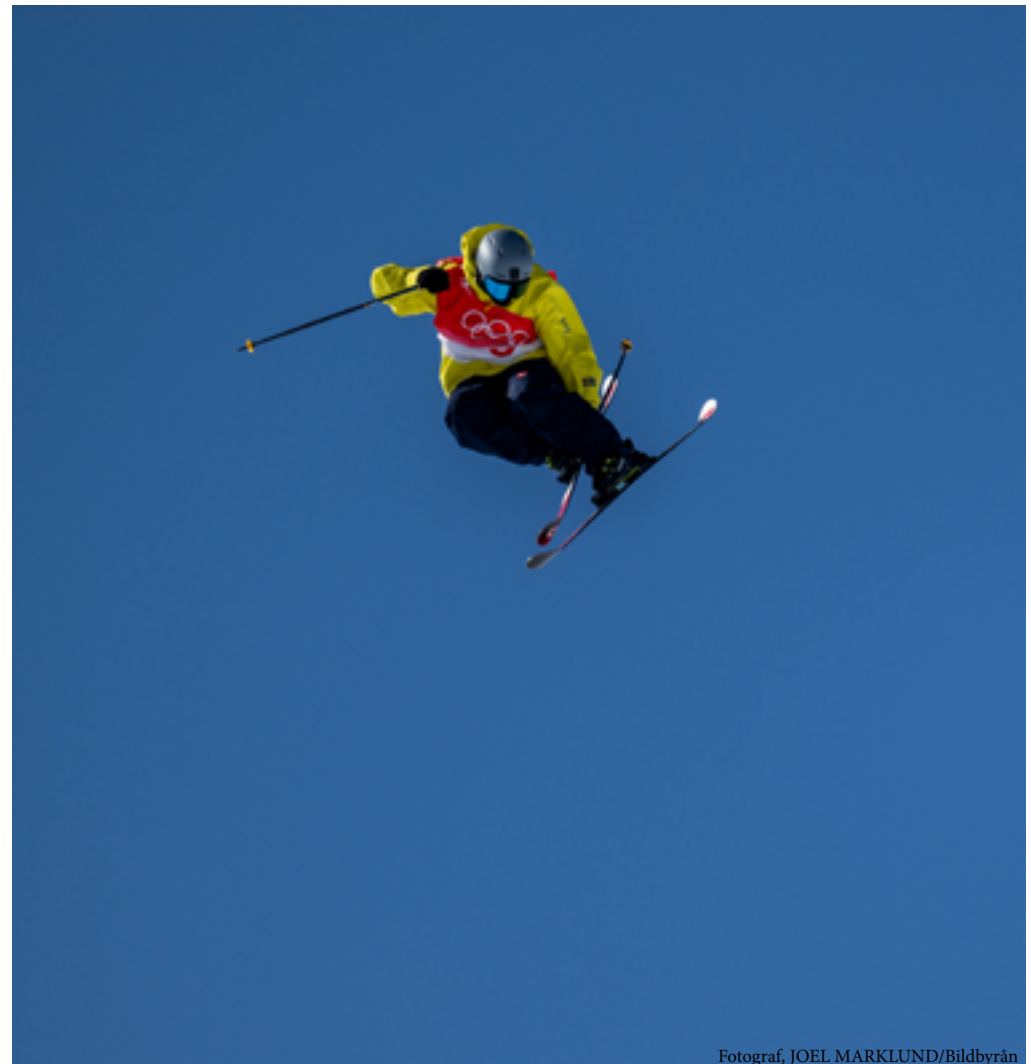
Skridskosporten skulle vid ett OS i Sverige 2026 ha avgjorts i en nybyggd ishall i Barkarby utanför Stockholm men hallplanerna lades på is när evenemanget gick till Italien. Förstudien har därför undersökt andra alternativ för skridsko men inte landat i ett färdigt alternativ.

Skulle Sverige inte hitta en lämplig arena finns fina skridskoanläggningar i närliggande länder. I Norge finns en av världens största skridskohallar, Hamar Olympiahall – Vikingskipet. Anläggningen byggdes till OS 1994, har status som nationalarena i Norge och används för internationella mästerskap. I Nederländerna finns också Thialf, en skridskoarena i Heerenveen, där både EM och VM i skridsko avgjorts.

I Sverige finns heller ingen arena som håller mästerskapsnivå för sporterna bob, skeleton och rodel. I linje med IOK:s instruktioner ska inga nya arenor byggas om det inte finns med i lokala utvecklingsplaner. Därför behöver Sverige söka samarbete med ett annat land kring dessa sporter. I ansökan för OS och Paralympics 2026 var Sigulda i Lettland tänkt som ort för "sliding sports", det internationella samlingsnamnet för bob, rodel och skeleton. Sigulda har även visat intresse för samarbete 2030 och det är en intressant dialog att fördjupa vidare. I Norge finns också Lillehammers olympiska bob- och rodelbana som kan vara ett annat alternativ. Både Lillehammer och Sigulda kräver uppgraderingar av banorna för att vara fullvärdiga alternativ för 2030.

I steg två av ansökningsprocessen behöver en fördjupad dialog ske med samtliga orter och arenor. Bland annat behöver följande klargöras:

- Säkerställa arenornas tillgänglighet under OS och Paralympics samt i samband med testevent.

Fotograf, JOEL MARKLUND/Bildbyrån

- Säkerställa eventuella utvecklings- och/eller upprustningsplaner för arenorna.
- Säkerställa samarbete med annat land/andra länder.

Kapitelsammanfattning

- Stockholmsregionen, Falun, Östersund och Åre är tänkta som orter under OS och Paralympics.
- Samarbete med annat land krävs för bob, rodel och skeleton. Skridsko undersöks fortsatt.
- Befintliga arenor ska användas.
- I steg två behöver arenornas tillgänglighet 2030 säkras.

4. Ekonomi

Varje OS och Paralympics är unikt. Spelelen påverkas av landets arenapacitet, kultur, struktur, styrning och tidigare kunskap kring arrangemang på högsta nivå. Det är därför svårt att jämföra tidigare OS-budgetar med kommande, men med hållbarhet som rubrik för ett 2030 i Sverige blir vikten av ekonomisk hållbarhet lika fundamental som ekologisk och social hållbarhet.

Ambitionen är således att investera och använda pengar på ett ansvarsfullt sätt och bygga en stabil budget med målsättning om ett överskott till gagn för idrottens kommande satsningar. Exakta delar kring detta behöver dock fördjupas i steg två (den löpande dialog-fasen).

En stabil och hållbar budget bygger på kända beståndsdelar, i detta fall framför allt dessa tre:

- befintliga arenor
- god nationell och lokal arrangörskunskap
- tidigare VM-arrangemang med kända ekonomiska utfall

Kostnader och intäkter runt användning av befintliga arenor är känd och en budget som bygger på befintliga arenor saknar många överraskningsmoment som skulle kunna förekomma vid nybyggnationer.

Runt de befintliga arenorna som är tänk-

ta att användas för vinterspelen i Sverige 2030 finns också en god nationell och lokal arrangörskunskap. Förstudien skissar därför på en framtida organisation som har samarbete i fokus och jobbar med tydlig delegering och decentralisering. Den centrala organisationskommittén (OCOG) ska leda projektet men stor framdrift ska också ske lokalt. Den lokala arrangörskunskapen är ett väloljat maskineri som går att skala upp till den nivå som krävs för OS och Paralympics. Genom att använda lokal kunskap blir kostnaderna tydliga, ekonomin och arrangemanget hållbart och det skapas lokalt engagemang och stolthet.

Samtliga städer och regioner i Sverige som är aktuella för olympiska spel 2030 har tidigare stått värd för mästerskap för de aktuella OS-idrotterna och i vissa fall även parasporterna. Genom att ta del av tidigare projektplaner och ekonomiska utfall kan OS- och Paralympicsbudgeten byggas på erfarenhet från tidigare och kommande VM. Kunskapen som finns från tidigare VM-arrangemang, om vad som är viktigt att räkna på och ta höjd för, ger en trygghet i budgeten.

Ett OS och Paralympics i Sverige ska inte vara en kopia av tidigare spel utan avsikten är att vi sätter en ny standard för framtiden, precis som OS 1912 i Stockholm och Paralympics 1976 i Örnsköldsvik. Här blir befintliga arenor och befintlig arrangörskunskap nycklar till framgång. Här blir befintliga arenor och arrangörskunskap nycklar till framgång.

De ekonomiska beräkningarna för 2030 har utgått från den budget som lades för olympiska spel 2026, och som verifierades av IOK under 2019, men har uppdaterats med de nya förutsättningarna som råder. Budgeten för 2026 skulle idag ligga på 16,5 miljarder med inflationshänsyn tagen, väl i jämförelse med Milano Cortina som låst sin budget på 17 miljarder, med en intäkt från IOK på cirka tio miljarder.

Finansieringen av OS- och Paralympics sker i huvudsak via följande

- IOK:s bidrag
- Sponsring från näringslivet
- kommersiella intäkter (biljetter, merchandise et cetera).

Det ordinarie statsstödet till idrotten ska däremot inte finansiera OS och Paralympics. Det stödet behöver vara intakt och helst öka för en livskraftig idrottsrörelse, bred barn- och ungdomsidrott och för att Sverige ska kunna vara med i medaljkampen inte bara 2030 utan på internationell nivå i många sporter på både sommar och vintersidan i många år framöver.

De stora kostnadsposterna i budgeten är

- Idrottsarrangemanget och tävlingarna (inkl. inre säkerhet)
- Personalkostnader
- Teknologi (exempelvis IT-säkerhet,

tidtagning, media)

I vår grundläggande ekonomiska beräkning finns också en större post för temporära byggnader. Denna kostnads-post är dock estimerad utifrån behoven 2026 och behöver ses över i nästa fas. Här finns kostnader som bör kunna sänkas eller helt utgå.

I vår ekonomiska beräkning finns också en post på tio procent för oförutsedda utgifter.

Vår nuvarande ekonomiska beräkning är baserad på att arenorna är "tävlingssklara", exakt vad som innefattas i "tävlingssklar arena" behöver preciseras i fördjupade samtal med arenaägarna.

De tilltänka arenorna håller god standard idag eller står inför planerad renovering de kommande åren (bl.a. Avicii Arena i Stockholm). Eftersom arenorna löpande står värd för internationella evenemang sker också underhåll och utveckling fortlöpande. Bedömningen är således att upprustningsbehovet av arenor är förhållandevis lågt.

Via "The New Norm" arbetar också IOK för att olympiska spel ska vara prisvärda, fördelaktiga och hållbara. IOK har gjort en översyn och reviderat tjänster och krav som förhoppningsvis leder till besparingar i organisationen av spelen.

En framtida OS- och Paralympisk budget tar ansvar för vad som krävs för att arrangera och genomföra spelen i Sverige. Samtidigt behöver vi i idrottsrörelsen tillsammans med andra aktörer fortsätta att utveckla satsningar som stärker barn- och ungdomsidrotten, förbättrar folkhälsan och utvecklar Sverige som land under resan mot 2030. Däremot behöver projekt och satsningar finansieras utanför denna budget. Ska vi genomföra en gemensam resa över sex år där vi stärker barn- och ungdomsidrotten, förbättrar folkhälsan och utvecklar Sverige som land behöver de satsningar som görs få en långsiktighet över 2030, oavsett om projekten finansieras av stiftelser, fonder, privata bidrag, sponsorskap eller offentligt stöd.

Internationella evenemang av den storleken kan ge ekonomiska värden för vårt land, utan att det för den skull blir en intäktsrad i budgeten. Det vittnar inte minst besöksnäringen om som tydligt lyfter de möjligheter som spelen skulle innebära för dem. Det handlar bland annat om ökad hotellbeläggning, fler besök på restauranger och inte minst många nya arbetstillfällen under en lång period.

Exponeringen av Sverige är ett annat område som inte genererar pengar in i budgeten men som kommer med enorma möjligheter för Sverige. OS i Peking 2022 sågs av över två miljarder tv- och streamingtittare.

Två miljarder människor kan alltså ta del av bilder från Sverige under några veckor 2030. Det är en reklamexponering som inte går att köpas på annat sätt. Lagg

där till all exponering via sociala medier och all exponering som sker under sex år fram till OS och Paralympics och alla år efteråt.

Möjligheterna för Sverige att visa upp vårt land, vårt yrkeskunnande och våra samhällsvärden är enorma; en möjlighet att bygga vårt renommé utomlands.

Skyltfönstret Sverige får som värd kan således ha betydelse inom många områden utanför idrotten. Under förstudien lyfter näringslivet bland annat vikten av att synas internationellt eftersom Sverige, som litet land, är beroende av handel med andra länder. 2022 exporterade Sverige varor och tjänster till ett värde som motsvarar cirka 52 procent av BNP.

Ekonomiskt befinner sig Sverige och världen i en tuffare tid just nu men konjunkturen förväntas vända med god marginal innan 2030.

Konjunkturinstitutet gör varje kvartal prognoser för svensk och internationell ekonomi. Den senaste rapporten kom 29 mars 2023 och då beskrevs Sveriges ekonomi på följande sätt:

"Den svenska ekonomin går 2023 in i en lågkonjunktur. Både hushåll och företag pressas av den höga inflationen och det allt högre ränteläget. Hushållens reala disponibla inkomster minskar i år och hushållen drar därför markant ner på konsumtionen. Samtidigt faller bostadsinvesteringarna kraftigt som en följd av

lägre bostadspriser och ökade produktionskostnader. Dessutom påverkas exportsektorn av en vikande konjunktur i omvärlden..."

"...Konjunkturinstitutets prognos är att Riksbanken inleder en serie av räntesänkningar i början av nästa år för att stimulera efterfrågan i ekonomin. Det dröjer dock till 2025 innan konjunkturen tydligt vänder uppåt och lågkonjunkturen bedöms inte vara över förrän 2026"

Nuvarande budget för OS och Paralympics gör förstudiegruppen trygg i att rekommendera att projektet går vidare till nästa steg.

Kapitelsammanfattning

- OS- och Paralympicsbudgeten byggs på kända beståndsdelar som befintliga arenor, stort arrangörskunnande och utfall från tidigare VM-budgetar. Dettaminskar risken för budgetavvikelser.
- Målsättningen är att skapa en hållbar budget som kan sätta en ny standard till kommande vinter-OS och Paralympics.

5. Garantier och åtaganden

De olympiska spelen är IOK:s mest värdefulla tillgång, deras kronjuvel. Två saker är därför särskilt viktiga för IOK i samband med att IOK fattar beslut om tilldelning av spel till ett värdland:

- Att det finns ett brett stöd för spelen i det aktuella landet. Stödet behöver komma från samhällets alla delar; politiken, idrotten, näringslivet, civilsamhället och medborgarna.
- Att den centrala organisationskommittén ("OCOG"), staten och värdstad/städer/regioner accepterar och undertecknar de garantier och åtaganden som krävs av IOK.

SOK:s förstudie har fokuserat på att beskriva vision, arv, idrottskoncept och ekonomi för de olympiska spelen 2030. Den övergripande visionen för spelen är helt nödvändig för att samtliga aktörer ska kunna ta ställning till ett eventuellt arrangemang i Sverige. I nuläget pågår ett informellt utbyte av information med IOK. SOK har alltså inte inlett några fördjupade, detaljerade diskussioner om innehållet i garantier och åtaganden med relevanta parter som exempelvis politiken (nationell, regional, lokal nivå) eller privata aktörer (ägare av arenor, faciliteter, boende etc.). Detta kommer dock behöva göras omedelbart i steg två av tilldelningsprocessen, den så kallade löpande dialogfasen.

I korthet handlar garantierna och åtagandena bland annat om:

- **Säkerhet.** Staten ska garantera fysisk säkerhet för deltagare och besökare och cybersäkerhet.
- **Ekonomi.** Staten behöver ge en finansiell garanti som säkerställer att spelen kan levereras enligt avtal samt en garanti som täcker ett eventuellt ekonomiskt underskott i OCOG.
- **Statliga och offentliga tjänster.** Myndigheter kommer bland annat behöva säkerställa att krav under det olympiska värdavtalet kan uppfyllas (exempelvis inresa i landet för alla ackrediterade, arbetstillstånd, införande av utrustning etc.) samt tillhandahålla en garanti som bekräftar vilka offentliga tjänster som olika myndigheter tillhandahåller.
- **Skatter.** Ett skatterelaterat åtagande från relevanta myndigheter för att fullgöra skatterelaterade krav i det olympiska värdavtalet, eventuellt kan lagförändringar krävas.
- **Olympiska egendomar.** Genom lagstiftning säkerställa att det olympiska varumärket inte används på ett otillåtet sätt.
- **Arenor.** Detta innefattar bland annat säkerställande av tillgång till arenor, att arenor är färdigställda i tid, tillgänglighetsfrågor liksom eventuella OS-byar.
- **Infrastruktur.** Relevanta aktörer säkerställer kapacitet i kraftnät finns samt telekommunikation.

- **Nya faciliteter.** Stat och/eller kommun ger en garanti som säkerställer finansiering och leverans av eventuella nya faciliteter som hotell eller OS-byar.
- **Boendegaranti.** Kommuner säkerställer att det finns boendekapacitet i berörda regioner.

Garantierna är en prioriterad del av steg två av tilldelningsprocessen. En dialog med berörda parter behöver påbörjas

direkt efter sommaren. Som en del av hållbarhetsaspekten kommer vi också utforska möjligheterna att samarbeta med andra länder för att använda sådana arenor som vi inte har i Sverige, men som finns där. Det kommer bli aktuellt att inhämta relevanta garantier från aktörer i även dessa länder.

En detaljerad lista på samtliga garantier och åtaganden hittas här: [Garantier](#).

Kapitelsammanfattning

- I steg två, den löpande dialog-fasen, behöver berörda parter som exempelvis politiken (nationell, regional, lokal) och privata aktörer (ägare av arenor, faciliteter, boende et cetera) ta ställning till om de kan ge de garantier och åtaganden som krävs för ett arrangemang.

6. Väder och klimat

När världens bästa atleter tävlar i olympiska- och paraolympiska vinterspel förväntas anläggningar och banor vara i världsklass. Det ska vara säkert och sportsligt rättvisa förhållanden. Samtidigt kan vädret ha mycket stor påverkan på en enskild tävling. Med pågående klimatförändringar och i en varmare värld ökar också utmaningarna för vintersportarrangörer.

Alla genomförda spel har tvingats till större eller mindre förändringar i programmet på grund av olika väderhändelser. Påverkan från väder och klimat på ett arrangemang måste beaktas i den långsiktiga planeringen.

En mycket viktig del handlar om att säkra tillgång på snö. Vinter-OS i Lake Placid (1980) var de första spelen där snötillverkning med snökanon användes. Internationella skidförbundet (FIS) och IOC kräver sedan slutet på 1980-talet att arrangörerna har tillgång till snötillverkning i stor skala. Snölagring från föregående säsong, kemisk behandling av snö (saltning) och mer avancerade metoder för preparering av alpina backar är exempel på teknisk utveckling under 2000-talet. Natursnö i stora mängder under tävlingar är idag oftast mer ett problem än en tillgång för arrangörerna.

Sverige har under 2000-talet arrangerat VM i alpint, längd och skidskytte. Vädret har tidvis varit utmanande under dessa arrangemang. Detta är dock inte något unikt för de svenska arrangemangen. Berörda förbund, klubbar, kommuner

och företag är alla väl medvetna om utmaningarna med klimatförändringarna. Investeringsviljan i ny teknik med smartare lösningar för att säkra tillgång på snö i framtiden är dock mycket stor hos alla parter. Skistar, som driver Åre/Duved, satsar exempelvis cirka 1,1 miljard fram till 2030 på åtgärder för effektiv och säker snötillgång.

Satsningar sker i alla led där till exempel förbättrade snökanoner också kräver hållbar tillgång av vatten. Önskvärt är cirkulära system där vattnet återförs i så stor omfattning som möjligt. Under 2000-talet har snölagring blivit standard på flera längd- och skidskyttearenor. Snölagring används både för att säkra en tidig säsongsstart för träning och tävling men också för att garantera tävlingar längre fram på säsongen. Vasaloppet är det tydligaste exemplet på att kompetensen i landet är hög inom området. Flera forskningsprojekt kopplat till snölagring är genomförda och nya kommersiella produkter för övertäckning av snö börjar bli tillgängliga.

Elektrifieringen av fordonssektorn kommer på sikt också påverka användningen av elektrifierade fordon i vintersportnäringen, på kort sikt skotrar och på längre sikt även mindre pistmaskiner. I en varmare värld där elpriset tidvis är högt så behöver olika typer av beslutsstödsystem utvecklas för effektiv och hållbar snöproduktion. Sådana forskningsprojekt är startade av bland annat RISE

En väl fungerande vädertjänst är ytterli-

gare en grundpelare för ett bra OS-arrangemang. Det handlar om att få till det sportsliga med rättvisa och säkra tävlingar men också om prognoser och varningar för vädrets påverkan på hela OS-arrangemanget. Transporter är ett särskilt viktigt område. Med stora avstånd och flera olika tävlingsplatser är det viktigt med meteorologisk kompetens både centralt i organisationen men också lokalt på vissa arenor. Denna typ av setup har varit standard för olympiska- och paralympiska sedan 1980-talet.

En arrangör behöver hantera väderhändelser både på kort sikt (minuter, timmar) men också på längre sikt (dagar, vecka). Stora ekonomiska värden kopplat till biljettförsäljning och tv-rättigheter kan påverkas om evenemang flyttas eller ställs in med för kort varsel, detta hände i både Nagano (1998) och Turin (2006). Den ekonomiska risken kan förmodligen en arrangör teckna en försäkring för, medan dålig hantering av väderhändelser kommer påverka främst de aktiva men också publikupplevelsen och därmed eftermälet av spelen.

Det är vanligt att specialprognoser med extra hög upplösning utvecklas för vissa arenor och sporter. Detta sker både för sommar- och vinterspel. Vid senaste alpina VM i Åre utvecklade SMHI speciala vindprognoser. Inför VM i Falun (2015) gjordes en särskild utredning om vindpåverkan runt Lugnets hoppbacke.

Samtidigt ökar klimatförändringarna utmaningarna för vintersportsarrangörer.

Enligt en undersökning av klimatförändringarnas påverkan på alla tidigare vinterorter för spel skulle de flesta av dessa orter *inte* säkert kunna arrangera ett vinter-OS igen år 2050. De enda två orter som klarar det vid både höga och låga utsläppsscenarier år 2050 är Lillehammer och Sapporo. Undersökningen har särskilt tittat på mängden och kvaliteten på snön, sannolikheten för regn och oacceptabla temperaturer (medelvärden för februari).

En jämförelse av klimatologin för februari månad mellan Lillehammer och Åre/Östersund innehåller vissa skillnader i meteorologiska parametrar. Åre (data från Järpen) har mindre ackumulerad nederbörd (snöfall) och en högre medelvindhastighet än Lillehammer. Men värderat mot kriterierna ovan så är det tydligt att också Åre/Östersund har klimatologiskt goda förutsättningar för att vara värd för ett vinter-OS om sju år.

I södra Dalarna (Falun) är det mindre mängder snö och något högre medeltemperatur jämfört med Åre och Östersund under februari och mars. Här måste snölagring användas på någon nivå för att säkra snötillgången för längdskidåkning, nordisk kombination och backhoppning.

Sammantaget har Sverige med sitt klimat, väl utvecklad vinterturism och stora erfarenheter av att organisera vinteridrott på högsta nivå, bättre förutsättningar än de flesta nationer att organisera ett vinterspel.

fotograf VEGARD GRØTT/Bildbyrå

Fotograf. Simon Hastegård/Bildbyrå

Kapitelsammanfattning

- Med pågående klimatförändringar och i en varmare värld ökar också utmaningarna för vintersportarrangörer. Alla genomförda spel har tvingats till större eller mindre förändringar i programmet på grund av olika väderhändelser.
- En mycket viktig del handlar om att säkra tillgång på snö.
- Sverige med sitt klimat, väl utvecklade vinterturism och stora erfarenheter av att organisera vinteridrott på högsta nivå, bättre förutsättningar än de flesta nationer att organisera ett vinterspel.

7. Säkerhet

Säkerheten är en viktig faktor för OS och Paralympics. Under förstudieperioden har vi haft möten, skriftväxling och samtal med Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Statens metrologiska- och hydrologiska institut. Ett av syftena med våra möten och samtal har varit att informera myndigheterna om vårt påbörjade förstudiearbete inför eventuella paralympiska- och olympiska spel 2030 i Sverige. Ett område som har varit särskilt viktigt att få en bedömning om, är det säkerhetspolitiska läge vi befinner oss i just nu.

Som många känner till, befinner sig Sverige i ett utmanande säkerhetspoli-

tiskt läge. Ryssland bedriver ett anfallsskrig mot Ukraina sedan februari 2022 och terrorhotnivån ligger på en förhöjd nivå. Utöver detta sker en uveckling med ökande gängkriminalitet.

Mot bakgrund mot dessa utmaningar har arbetsgruppen initialt fokuserat på att skaffa en övergripande bild av säkerhetsläget såväl nationellt som internationellt och i vilken omfattning detta kan komma att påverka OS och Paralympics 2030.

Som svar på den hemställan vi ställt till såväl Polismyndigheten som Säkerhetspolisen framförs att en bedömning av detta slag är svår att göras för när spelen kommer gå av stapeln men de har

lämnat följande yttrande utifrån rådande lägesbild:

- Det försämrade omvärldsläget innebär en direkt påverkan på Sverige – de yttre hoten har betydelse även för den inre säkerheten.
- Omvärldsutvecklingen är svårbedömd, hoten förstärker varandra och förändringar sker snabbt.
- De hot som föreligger mot de olympiska spelen är den generella hotbild som föreligger riket i stort samt den som föreligger alla större evenemang med stort symbolvärde.
- Det finns inga ordningsstörande inslag av allvarigare art i vintersporterna.

- Att hantera större logistiska rörelser i samband med matcher och tävlingar är en fråga där polismyndigheten endast är en aktör, utan partsholistisk utmaning.

Om styrgruppen beslutar att gå vidare till löpande dialog behöver vi avsevärt fördjupa samverkan och planering med ovanstående myndigheter och ytterligare ett antal myndigheter.

Kapitelsammanfattning

- De hot som föreligger mot de olympiska spelen är den generella hotbild som föreligger riket i stort samt den som föreligger alla större evenemang med stort symbolvärde.

8. Hela Sveriges OS och Paralympics

OS och Paralympics 2030 ska handla om idrott och upplevelser i världsklass men inte bara på de tilltänka arrangörsorterna. Vi vill att detta ska vara hela Sveriges OS- och Paralympicsresa.

Resan börjar, om Sverige går fram med en ansökan och tilldelas spelen, i samband med OS i Paris 2024.

Under rubriken Sveriges OS- och Paralympicsresa samlas vi runt olika spår och satsningar. Vi vill få fler barn och unga i rörelse, så ett givet fokus är barnidrott. Svensk folkhälsa och elitidrott, både sommar och vinter, ska vara ett fokusområde under rubriken Elitidrott2030.

Under själva spelen vill vi att hela Sverige lever och andas OS och Paralympics. Vi ser Fan Zones framför oss på många ställen runt om i landet, där OS och Paralympics visas på storbildskärmar och där det ges möjlighet att prova olika sporter och möta lokala idrottsstjärnor. Här finns också en möjlighet för idrott och kultur att samverka och skapa upplevelser tillsammans för många.

Ambitionen med OS och Paralympics i Sverige 2030 är också att göra idrotten tillgänglig för så många som möjligt på olika sätt både på och runt arenor och i landets föreningar.

8.1 Aktiva

Runt 3000 aktiva deltar på OS och närmare 700 deltar på Paralympics. Ett vinter-OS och Paralympics i Sverige ska

erbjuda dessa aktiva den bästa tänkbara vintersportupplevelsen oavsett om det handlar om perfekta anläggningar med snö och is eller boende och mat som maximerar prestationen.

En stor fördel i Sverige är de befintliga arenorna som kommer vara med på hela resan. Via världscuptävlingar, världsmästerskap och testevenemang kommer idrottarna under flera år upp mot 2030 att få chans att testa OS- och Paralympicsbanor, både på träning och i tävling.

De aktiva pekar ut tävlingsarenan, träningsmöjligheter, transporter, mat, boende och sömn som de viktigaste delarna runt evenemanget. Det är bra och tydliga medskick till det fortsatta arbetet men också områden där förstudien tror att spelen kan leverera hållbart på hög nivå.

Den olympiska rörelsens mål är att bidra till en fredlig och bättre värld genom idrott, en fundamental princip i den [Olympiska Chatern](#). Idrotten står i tjänst för mänsklighetens fredliga utveckling och är en kraft för att bygga broar och föra människor från olika världsdelar samman samt att bygga vänskap och skapa respekt över gränserna.

Den olympiska och paralympiska byn lyfts ofta som en unik möjlighet för aktiva att mötas och skapa förståelse för varandra med en anda av vänskap, solidaritet och fair play. Samtidigt är förståelsen stor för att hållbarhet är ledordet och att framtidens spel behöver formas på nya

sätt för att klara klimatmål och lämna ett sunt fotavtryck.

Vid sidan av en traditionell paralympisk och olympisk OS-by lyfts därför alternativ som exempelvis en virtuell mötesplats där aktiva i OS och Paralympics kan ses. Den digitala byn skulle koppla ihop alla aktiva oavsett tävlingsort och byn kan dessutom leva i månader efter själva evenemanget.

Kapitelsammanfattning

- Ambitionen med OS och Paralympics i Sverige 2030 är också att göra idrotten tillgänglig för så många som möjligt men på olika sätt, på och runt arenor och hos föreningar runt om i landet.
- Vid sidan av en traditionell paralympisk och olympisk OS-by lyfts alternativ som exempelvis en virtuell mötesplats där aktiva i OS och Paralympics kan ses – och leva månader efter evenemanget.

9. Möten och opinion

Under våren har förstudien haft ett stort antal nationella och internationella möten för att informera men också få input. Vidare har förstudien fört dialog med representanter för Sveriges större företag samt konsulter inom idrottssponsring och marknadsföring. Sist men inte minst har förstudien undersökt hur opinionen ställer sig till ett OS och Paralympics som genomförs demokratiskt, kostnadseffektivt och hållbart i befintliga arenor runt om i Sverige.

9.1 Nationella möten

Förstudien har haft runt 150 möten med politik, idrott, näringsliv och civilsamhälle. På dessa möten har förstudien presenterat vision, idrottskoncept och planerad finansiering. Syftet med dessa möten har varit att informera men också få kloka inspel och medskick.

Möten med politiker har skett från lokal till nationell nivå. Mötesinbjudningar har gått ut brett, både till styrande och opposition.

Idrottsrörelsens samtliga 73 specialidrottsförbund har också på olika sätt haft möjlighet att ta del av 2030-konceptet och komma med medskick till förstudien.

Det paralympiska och de sex olympiska vinterförbunden har dessutom deltagit i fördjupade möten med förstudien. Där har en dialog förts om ett eventuellt uppdrag som "arrangerande förbund". Alla förbunden förutom Swesports, som

saknar OS-anläggningar i Sverige, är vana att arrangera internationella tävlingar och världsmästerskap och skulle kunna ta ett delegerat arrangörsansvar för sina grenar tillsammans med exempelvis en kommun eller stad.

9.2 Internationella möten

Förstudien har träffat samtliga internationella, olympiska vinterförbund under våren. Syftet har varit att presentera det svenska konceptet samt inhämta internationell kunskap och input.

Generellt är samtliga internationella förbund positiva till Sverige som värd för OS och Paralympics. Förbunden har goda erfarenheter av internationella tävlingar och mästerskap i Sverige och vet landets arrangörskapacitet.

Många framhåller det svenska konceptet med befintliga arenor som starkt och flera ser det som en möjlighet att bidra till en mer hållbar värld men också ett sätt att göra evenemanget billigare och mer kostnadseffektivt. En modell för framtiden.

Att Sverige är en framgångsrik vintersportnation och ett vinterland som kommer att ha snö även 2030 lyfts också fram som mycket positivt.

De internationella förbunden vill gärna vara delaktiga i processen och bistår gärna löpande med kunskap. Flera trycker på vikten av en tydlig tidslinje att det finns en plan för testevent och inte bara tekniska test.

De frågetecken som finns rör främst aktivas upplevelse. Flera internationella förbund trycker på vikten av en Paralympics- och OS-by och en möjlighet för aktiva att samlas över idrottsgränserna, inte minst möjligheten att åka och ta del av tävlingar i andra sporter. Man trycker också på att alla idrottare är lika mycket värda på ett OS och Paralympics och att det inte finns utrymme för första- eller andraklassens idrottare. Alla ska bo och tävla med samma förutsättningar.

Några förbund poängterar också vikten av tydlig support från nationell politik och samhället i stort.

fotograf. Anton Lernstål.-Bildbyrå 79

9.3 Näringslivet

Att engagera svenskt näringsliv är en nyckel för att kunna skapa ekonomiskt hållbara spel som bidrar till lösningar på samhällets utmaningar.

Under förstudien har det förts dialoger med representanter för några av Sveriges större företag samt konsulter inom idrottssponsring och marknadsföring. Målet har varit att få lärdomar och insikter kring fördelar, möjligheter och farhågor som de ser både för sin verksamhet och för Sverige som helhet med att arrangera spelen i Sverige.

Samtidigt har arbete gjorts för att skanna av deras intresse för att medverka. Det har också varit viktigt att få insikter kring vad bolagen ser att de skulle kunna tillföra spelen samt kunskap kring hur de skulle önska att spelen formades för svenskt näringsliv.

De företag inom svenskt näringsliv som förstudien haft kontakt med är positivt inställda till spelen i Sverige. Ett OS och Paralympics kan åskådliggöra samhällsproblem där företagen sedan kan bidra till lösning. Integration, hälsa och klimatfrågan hamnar högt på agendan.

Man ser att det finns möjlighet för svenska bolag som är världsledande inom exempelvis grön omställning att visa upp teknologi, digitalisering, hållbarhetsfokus och innovation.

Viktiga positiva effekter inkluderar också att möjliggöra internationella investeringar och att sätta Sverige på kartan för att exempelvis underlätta rekrytering av spetskompetens till näringslivet.

Utmaningar för svenskt näringsliv att engagera sig i spelen är bland annat närhet till kriget i Ukraina och lågkonjunktur.

Sverige är ett stort exportland där många multinationella bolag har sin hemvist och huvudkontor, men med störst försäljning utomlands. Som arrangörsländ med mindre antal invånare sjunker potentialen för rena försäljningskampanjer. För att då skapa stort ekonomiskt värde till spelen krävs att en gemensam resa, större än bara Paralympics och OS, skapas i samhället. Företag behöver tillsammans med stat, myndighet och offentliga Sverige engagera sig både fram till OS och efter för att lämna arv långt efter Paralympics. Det finns ett stort värde och en vilja att vara med och bidra till samhällsutveckling.

Sponsormarknaden i Sverige är mynnad i gräsrot och samhällsengagemang. För att maximera engagemang från svenskt näringsliv, utan att ge avkall på det engagemang som redan finns inom idrottsrörelsen, krävs ett annat typ av koncept som attraherar större och fler bolag än vad traditionell svensk idrottssponsring genererat.

9.4 Opinionen – Sju av tio är positiva

Opinionen är viktig för att vi ska gå vidare med en ansökan i Sverige. Vi valde därför redan i förstudien att fråga svenska folket vad de tycker om det arrangemang som förstudien utforskar.

Vi ville veta vad Sverige tycker om det koncept som nu utreds, det vill säga ett OS och Paralympics som genomförs demokratiskt, kostnadseffektivt och hållbart i befintliga arenor runt om i Sverige.

Undersökningsföretaget Kantar Public har genomfört en webbaserad enkät. Urvalet kom från Kantar Publics slumpmässigt rekryterade onlinepanel, Sifo-panelen. Målgruppen var den breda allmänheten, 16–79 år. Totalt genomfördes 3302 intervjuer under perioden 4–12 april.

Sju av tio svenskar är positiva till att Sverige söker OS och Paralympics 2030 om förstudien visar att Sverige har möjlighet att genomföra hållbara, demokratiska och kostnadseffektiva spel.

Åtta av tio svenskar är positiva till att Sverige arrangerar stora idrottsmästerskap.

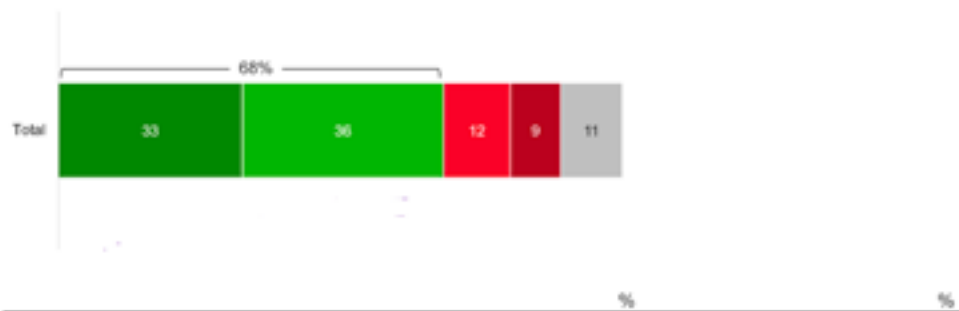
Nio av tio svenskar tror att Sverige skulle kunna arrangera välorganiserade, hållbara och demokratiska spel.

Förstudien har därför undersökt huruvida Sverige har möjlighet att genomföra hållbara, demokratiska och kostnadseffektiva spel och i detta första steg, informellt utbyte, pekar allt på att det är möjligt.

Sju av tio är positiva till en svensk ansökan om förstudien ger "grönt ljus"

Om förstudien visar att Sverige har möjlighet att genomföra hållbara, demokratiska och kostnadseffektiva spel, tycker du att Sverige ska söka vinter-OS och Paralympics 2030?

■ Ja, mycket positiv ■ Ja, ganska positiv ■ Nej, ganska negativ ■ Nej, mycket negativ ■ Tveksam, vet ej

KANTAR PUBLIC

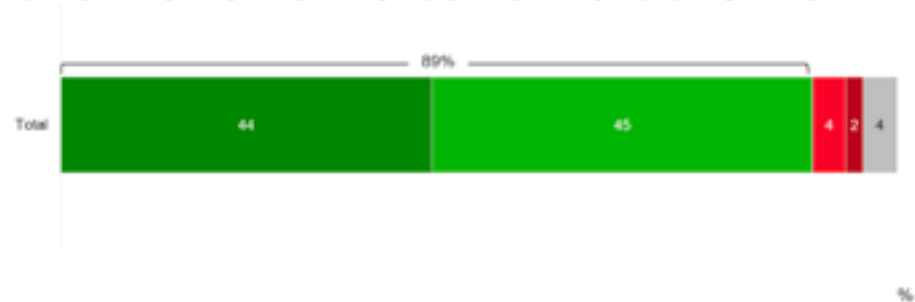
Bas: Total (2002) Om svensk negativ (2002)

22

Nio av tio tror på Sveriges förmåga att arrangera hållbara och demokratiska olympiska och paralympiska spel

Oavsett vilken inställning du har när det gäller Sverige som arrangör av OS och Paralympics, tror du att Sverige skulle kunna arrangera välorganiserade, hållbara och demokratiska spel?

■ Ja, i mycket hög utsträckning ■ Ja, i ganska hög utsträckning ■ Nej, i ganska låg utsträckning ■ Nej, i mycket låg utsträckning ■ Tveksam, vet ej

KANTAR PUBLIC

Bas: Total (2002)

21

Kapitelsammanfattning

- Förstudien har träffat samtliga internationella, olympiska vinterförbund under våren. Generellt är samtliga internationella förbund positiva till Sverige som värd för OS och Paralympics.
- De företag inom svenskt näringsliv som förstudien haft kontakt med är positivt inställda till spelen i Sverige.
- Sju av tio svenskar är positiva till att Sverige söker OS och Paralympics 2030 om förstudien visar att Sverige har möjlighet att genomföra hållbara, demokratiska och kostnadseffektiva spel.

Fotograf. Maxim Thore-Bildbyrån